

SOUTH AFRICAN PRESS

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

There are nine requisites for contented living; health enough to make work a pleasure; wealth enough to support your needs; strength enough to battle with difficulties and overcome them; grace enough to confess your sins and forsake them; patience enough to toil until some good is accomplished; charity enough to see some good in your neighbour; love enough to move you to be useful and helpful to others; faith enough to make real the things of God; hope enough to remove all anxious fears concerning the future.

—Goethe.

I am a farmer enough to know that if I cut down weeds they will spring up again, and I know that if I plant something there which has more vitality than the weeds I shall not only get rid of the constant cutting but have the benefit of the crop besides.

—William Jennings Bryan.

The Need For World Goodwill

.....The great issue confronting humanity and again focussed in the present crisis is *freedom*. And it is essentially freedom of the mind of men which is at stake. The great evil threatening humanity is *totalitarianism*. The all-powerful police state and the system of dictatorship ruling by force and fear, practising injustice and cruelty and undermining the integrity of the human spirit; this is the great enemy on the march.

The victory of the Allies in the second World War demonstrated that even the most powerful and efficient forces ever organized for attack were not sufficient to crush the human spirit. The free way of life was saved for all mankind.

But military victory did not put an end to the craving for dictatorship in the human heart. ... There are today, as there were then, powerful interests still convinced that the greatest advantages are to be achieved through force and fear, through the suppression of the masses and through the keeping of the people in ignorance. We are today faced with the same struggle, the same basic principles are involved, and the same great danger of the enslavement of the minds of men by the evil forces in the world confronts us.

.....The need for world stability and the desire to escape war requires no emphasis. The need for relief from fear is also recognized. But the need for the coming in of the new era of sharing through co-operation on a world-wide scale must be carried more effectively into the minds of the intelligent citizens.

.....This needs education in world affairs and deepened appreciation of practical way of meeting world needs must be organized in terms of the use of goodwill. A larger group of thinkers must be reached in this way because it is useless to expect right national action if there are not enough people in the nation to sound the necessary note by their thinking, by their attitude to life, their desire for a better world, and their words and actions in support of those things.

The recognition must come to these leaders that it is more important to live decently together than to have money; that it is more important to co-operate for cultural purposes than to combine for more physical comforts, physical pleasures and mechanical refinements..... It is more important to be self-respecting than it is to place the responsibility for bad situations on somebody else's shoulders..... It is more important to have an honest government than it is to perpetuate political parties..... It is more important to educate our youth for world citizenship and an active sense of responsibility for the general welfare than it is to give them the ability to gain personal prestige or to compete for money.... It is more important to help people to have personal experience of spiritual realities than it is to support church organizations or champion worn-out church doctrines..... It is more important for the peoples of the different races and the different religions to understand each other and to co-operate with each other than it is to perpetuate the fancied superiorities of their own racial and religious anchorages.

.....The world is searching for a new vision and a better way. Humanity longs to give up the ancient habit of selfish competition for supremacy and for personal and national gain. The people are ready and willing to co-operate across the national borders. There is more fear today of governments and of the powerful business interests controlling governments than of the people themselves in any land.

.....Latent in the hearts of all people and increasingly active and recognized everywhere is the God-given quality of individual goodwill. This goodwill in the human heart expresses itself again and again even in the presence of great danger and fear and starvation. It is wrong thought based on false teaching which smothers it. The power of goodwill is more abundant than is realized and more potent than fear or greed when once its value is given conscious recognition. This human quality of goodwill when aroused and used will furnish the dynamic saving force.

.....Right action must follow right thought. The man who habitually thinks greedily about life and events lives a greedy life and eventually becomes disgusting and unwanted. He ends in miserable isolation. So also a nation focussed on its own gain and power at the expense of other nations must end by being hated and broken.

(Continued on page 52)

FOR ...
RUBBER STAMPS
 AND
PRINTING
 CONTACT
STANDARD
PRINTING PRESS
 GENERAL PRINTERS
 AND
 RUBBER STAMP MAKERS
73 BEATRICE STREET, DURBAN.
 PHONE 61006. TELEGRAPHIC ADDRESS
 P.O. BOX 2782. QUICKPRINT
 ESTABLISHED 1927

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in
 the following:

Silks, Drapery, Toilets, Per-
 fumes, Curios, Fashion Goods
 and Jewellery, Wide Range of
 Indian, Persian and Chinese
 Carpets.

Stockists of well-known branded
 Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service
 are Paramount.

Luanshya,

Northern Rhodesia.

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

BRADFORD CLOTHING FACTORY

Direct Importers and
 Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery; Cutlery,
 Enamelware, Stationery, Drapery,
 Crochery, & Wool.

B. I. S. N. Co. Ltd.

No sailing in the month of March.

S.S. Kampala due 29th March. Sailing 3rd April.

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow
 Fever inoculation requirements and obtain certificates from their
 nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
 private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£83-10-0
Second "	"	"	"	55-0-0
Inter-Class	"	"	"	37-0-0
Third Class Bunk				28-10-0

Muslim Special Food £11-10-0 Ordinary Food £4-17-6
 Hindu Special Food £10-3-0 Ordinary Food £4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class can be effected by com-
 munication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

FRIDAY, 4TH FEBRUARY, 1955

World Goodwill—The Need Of The Hour

SIR GODFREY HUGGINS, Prime Minister of the Central African Federation, is reported to have told a British Broadcast audience last week that there was too great a tendency to harp on racial differences. If any body is guilty of this charge we are afraid it is the White man who, not realising the oneness of all human beings, persists in differentiating against them on the basis not of their quality but of the colour of their skin. This naturally most offensive obsession is the cause of the greatest unrest in the world, most visible in the African continent, and is growing to a dangerous height. It is the greatest evil of the age.

The Africans in particular and the non-Europeans in general, who happen to be the injured party, feel quite reasonably that to continuously refer to the Africans as having just emerged from the stone age and of being very backward to be treated on equal terms with the White man, is neither doing justice to the former nor to the intelligence of the latter. The real trouble is not the backwardness of the African but the fear of his inherent qualities which if given an opportunity to be developed will not equal but surpass the White man. That is why he is being despised and differentiated against and not because of his backwardness. The African is quite alright as long as he slaves for the White man

and the latter's industry flourishes. But he is the hated man if he reaches the same height as the White man and equals him or even surpasses him in his activities. If that were not so at least those who had demonstrated by their ability that they were equal to the White man in many respects except the colour of their skin, for which they were not responsible, would surely have been afforded better treatment, which was not the case anywhere on the African continent. The White man sees the Black man only in terms of a beast of burden. He is a blessing as long as he carries the White man's burden; he becomes a curse the moment he ceases to be so and becomes his equal. If the Black man is backward which is being harped on *ad nauseum*, why does the White man forget that it is he who has kept him so by means of restrictive laws in the making of which the Black man has no voice and, where he has, it has been rendered ineffective.

The Black man has emerged sufficiently from the stone age to be able to see through the White man's game. We grant that the White man is also human with all his human weaknesses. Nobody quarrels with that. But he surely cannot defend his acts of utter selfishness and greed, and power madness on that score. If the White man boasts of his superior civilisation he should show it by his action. The intelli-

gent Black man today has little respect for his boasted civilisation or even for his religion—the way in which he practices it. The Black man believes quite justifiably that he knows the Bible more and practices its teachings better than the White man who prides himself of having enlightened him. The very action of the White man betrays him.

The Black man has never been guilty of misusing institutions associated with democracy because he has never been allowed to experience democracy and so there is no question of his misusing it. If he has made use of, for instance, the strike weapon to achieve a little bit of justice he learnt to do so from the White man. But he would never go the length the White man does in the use of that weapon. Wherever he has been given rights he has as a general rule appreciated them and exercised them with due restraint and we have no doubt he would do so in future.

No the whole crux of the question is the fear of the White man of being swamped by the Black man. You cannot prevent the working of the law of Nature. But

if the White man is sure of his superior civilisation and has faith in it he can always hold a honoured position not snatched by him but voluntarily and willingly conferred upon him.

If the Black man happens to have fallen in the wrong hands it is no fault of his. He has been neglected and ill-treated by those who should have known better. It is but natural that he would fall into the hands of those who show more sympathy towards him and acquire for him and promise him better treatment. The remedy is not in spurning him but in reforming one's own self. World goodwill is the need of the hour as has been so well expressed by Foster Bailey on our front page.

This is written with no bitterness towards the White man. We know we have many among the White race who are the sincerest friends of the downtrodden. We have the deepest respect for them and if there is any ray of hope in the utter darkness that surrounds us it is in them that we see it. It is our fervent prayer that we may deserve their friendship and that their number may ever grow.

NOTES AND NEWS

Group Areas—New Bill

The newest Bill to amend the Group Areas Act gives the Land Tenure Advisory Board discretion over who may be heard at its inquiries. The Board would have power to refuse to hear those who are not directly implicated in an inquiry. At recent hearings disputes have arisen over attempts by Indian congresses to give evidence even when the congresses did not own or occupy property in the locality being investigated. The Bill, which is a short one, is the first of two amending measures, designed to clarify the Act.

Three New Doctors

A welcome reception in honour of three Parsee doctors, who have just returned to the Union from Britain fully qualified was given at the Gandhi Hall, Durban on Monday, January 31. These doctors were Dr. Eduljee Jalbhay Rustomjee L.R.C.P., L.R.C.S., L.M., (Dublin), (son of Mrs. and the late Mr. Jalbhay Rustomjee), Dr. Khurshed Nasarvanjee Ginwalla M.B.Ch.B., B.A.O. (Dublin), (fiancee of Mr. Rustom Jalbhay Rustomjee) and Dr. Rustomjee Sorabjee Rustomjee M.B.Ch.B., B.A.O., L.A.H., M.P.S.I., L.M., (Dublin), (son

of Mr. and Mrs. Sorabjee Rustomjee)

There was a time when there were only two Indian doctors in Durban and they were Dr. R. M. Nanjee and Dr. Heeramank. They both belonged to the Parsee community. We have now quite a number of Indian doctors and these three fresh ones have come to add to the number. We are happy to know that they belong to the Rustomjee family and we very heartily congratulate both Mr. and Mrs. Sorabjee Rustomjee and Mrs. Jalbhoy Rustomjee on the successful achievement of their sons and also the three doctors including Dr. Ginwala and wish them every success in their future career.

Chief Luthuli's Health

The news about the ill-health of Chief A. J. Luthuli, President-General of the African National Congress and of his being in

McCord's Zulu Hospital will be read by all his friends and well-wishers with deep concern. We understand he is suffering from high blood pressure and is expected to be in hospital for some days. We have no doubt all will join us in fervently praying that he may be restored to his normal health.

Springfield Hindu Govt.-Aided Indian School

A new block of classrooms at the Springfield Hindu Government aided Indian School was opened by the Natal Director of Education, Dr. W. G. McConkey, on Saturday, January 29. The school will now be able to accommodate 686 pupils. Dr. McConkey in his speech referred to the fact that while in 1928 when the school was opened the number of girl pupils was two whereas now there were more than 270 among the 620 children in the school.

dozen men of any other sort whatsoever. The difficulty lies very largely in the fact that they are not conscious of themselves as men of goodwill, and are not conscious of their power. They are not aware of how much goodwill there is. They have not therefore accepted responsibility, as men of goodwill, for human welfare. They would gladly do so if given the facts and the vision because they are men of goodwill. They talk much and do little because it seems rather useless to tackle world problems along the old well-established lines that have been demonstrated to be so futile.

The great human quality of goodwill must come into its own. With this quality dominating our thinking, world peace will become a fact. The people who

will bring this great blessing to us all are the intelligent men and women of goodwill who become dynamically active to that end. By the persistent promotion and use of world goodwill—for all men everywhere in the world—we shall go up together. With the active poison of ill-will fed by ignorance, prejudice, thirst for power and greed we shall all go down together. The great need is, therefore, to marshal the tremendous power of goodwill and to apply it in practical ways to world problems.

FOSTER BAILEY.

Extracted with our apologies from the very thought provoking pamphlet written on 1st January 1951 by Mr. Foster Bailey, copies of which can be had from the Secretary, 38, Broadwater Down, Tunbridge Wells, Kent, England, also Box 2290, Capetown.

THE NEED FOR WORLD GOODWILL

(Continued from front page)

.....The Churches are giving no sure lead to the people. The organized religions of the world failed humanity miserably in World War II. They are again failing us today. The simple and powerful teachings of Christ are not at fault. We need the light and the love and the power of a renewed message of the Christ. This will restore God's plan on earth. Meanwhile the religious leaders are busy safe-guarding and protecting and planning to perpetuate the Church. If the Church will help the Christ to save humanity it will need no protection and its greed for temporal power and political influence will die out. The leaders of the Churches are afraid of the future. Their futile cry is Trust God and come to Church. But above all fight anything that hurts the Church.

The great canker eating out the heart of religion is its failure to recognise the basic evil of materialism. Its great sin of omission is its failure to fight materialism. Its great spiritual weakness is its enslavement by materialistic objectives so that it has become itself the prodigal son wandering in the far country, feeding on husks. Its basic interest and allegiance is now given to the Church and not to the welfare of mankind. More money, since the war, has been raised and spent by religious people to build Churches than to inspire men with the true spiritual teachings of the Christ. The world did not need to rebuild its

Churches so much as it needed to be helped to live more like the Christ

The setting forth of these hard sayings is not an attack on Christianity and it is not an attack on religion per se, but it is definitely a pointing of the finger at the folly of churchianity. This it is necessary to do because there is so little real thinking about religious matters. Today the materialism of the Churches is aiding the materialism in all the departments of human living. And it is this universal allegiance to the material values which is the curse of humanity. Should the Third World War come and should the Allies again be victorious defeating the Russian hordes as we did the German atoms, yet again we should find ourselves confronted with failure if we perpetuate our present attitudes and standards of materialistic life as the goals of our civilization. Let no man make the mistake that this statement is an attack upon his religion. It may well cause him, however, to think again and yet more deeply about the activities and the policies and the inherent quality of the man-made Churches that have captured his religion and have fooled him into thinking that they are one and the same thing. Church reform is desperately needed. The great truths of Christianity remain

.....The world situation is such today that one intelligent man of goodwill is worth more to our nation and to the world than a

PROPOSAL TO REMOVE AFRICANS FROM WESTERN PROVINCE

A FARMER'S VIEW

Farming in the Western Province would come to a "dead stop" if the Natives were forced, to leave the area, Mr. John Molteno, a leading Elgin farmer is reported to have told the 'Natal Daily News' correspondent at Capetown.

"It would be quite impossible to carry on with only Coloured labour, because sufficient Coloured labour just does not exist," he said.

"We take on every Coloured man who applies—but we also use 500 to 600 Natives.

"In the old days, we used to use gangs of Coloured labourers, but you cannot get them today. They have risen in the world and gone to better jobs.

"Our farm is mechanised, but, there are many jobs that cannot be done by machines.

"You cannot pick apples or prune by machinery, Apart from

the farmers, what would the Forestry Department do without Natives? It employs 99 per cent. Native labour. What would the Railways do?

"We have always had good relations with the Department of Native Affairs, and it has allowed us to bring down Natives to work on our farms.

"I do not believe they seriously intend to take the Natives away from the Western Province. They know as well as we do that it cannot be done—unless they mean to ruin the province and set up a republic in the Transvaal.

"But I do agree with the Government that Native labour should be migratory. I have seen too many good Native workers ruined after their wives arrived in the area. Their wives started brewing kafir beer, they became rich, they stopped working and became useless."

FARM PRODUCE

We are cash buyers of all types of FARM PRODUCE. Forward samples together with quotations to:

AISEN SOUTH AFRICA (PTY.) LIMITED

111/3 Macosa House,

17 Commissioner Street

P.O. Box 11012.

Phone: 33-8921

Johannesburg.

Bankers: BARCLAYS BANK D.C. & O.

MR. M. GOPALA MENON'S BROADCAST FROM NAIROBI

THE following was broadcast from Nairobi by Mr. M. Gopala Menon, Commissioner for the Government of India in East Africa and Federation of Rhodesia's and Nayasaland and Consul General in Belgian Congo, on January 26, India's Republic Day, conveying his country's good wishes to the people of East Africa: "Today the Republic of India is 5 years old. On this historic day on behalf of the Government and people of India I bring to you our warmest greetings. In our common objective of building a better world, you have our best wishes.

"The emergence of India as a free and independent country was an international event of world wide significance. For the first time in the history of the world, the teachings of the Sermon on the Mount were put into action on a political and national plane and the Republic of India was born with the olive branch of peace and goodwill. Both in the national and in the international plane we have tried to live up to this great legacy.

"When the constitution of India was adopted, she had the choice of either remaining within the Commonwealth or going out and establishing an independent Republic. She voluntarily opted for the former, accepting the Crown as the common link and symbol of unity and oneness. It was the triumph of the genius of British statesmanship and Gandhian ideology of love, truth and non-violence.

"The Commonwealth is one of those glorious institutions which has cut across all races, countries and nations. It has stood the ravages of time and the impact of many acute problems. There are no satellites, no bloc voting, no attempt at imposing any ideology by one partner on the other. Like all great human institutions it has grown with the passage of time and is one of the dynamic forces for good today.

"India has been the golden link between the East and West from times immemorial. Though geographically and territorially in the East, culturally and politically we are both of the West and the East.

"Almost insuperable difficulties faced us on the morrow of our independence, any of which could have disrupted not only law and order but the entire social, economic and political life of the country. We weathered the storm

and are moving forward with confidence and hope.

"Our Constitution guarantees religious freedom, free speech, free press and free assembly. With the United Kingdom, we believe 'in the happy combination of liberty regulated by law and law enlightened by liberty.' We realise that democracy must have its organisation and control but its vital breath is individual liberty.

"During the last 5 years the foundation of a great industrial potential has been well and truly laid and the mighty structure is rising before our eyes. To those of us brought up on the 'values of 1939' our country, manufacturing—not on a small but a fairly large scale—jet planes, whole locomotives, wagons, automobiles, ocean-going liners, telephones, chemical fertilisers, agricultural implements, power driven pumps, diesel engines, electric motors, sewing-machines, electric fans, bicycles and a wide variety of other industrial goods—is a dream that is slowly coming true. The first 'Five Year Plan' has stepped up agricultural and industrial production. From salt to steel there has been a great upsurge in production. Within the short time of 7 years from a deficit of 5 million tons, we have not only become self-sufficient but almost a surplus producer of food. The next 'Five Year Plan,' it is hoped, would go a long way to mitigate unemployment which is one of our major problems. British and American capital have been helping us to build our industries. The recent news of a British Government mission shortly visiting India to draw up plans for a new million-ton steel plant forms another of those glorious chapters of Indo-British co-operation.

Foreign Policy

"Our foreign policy has been instructed and inspired by the father of our Nation, Mahatma Gandhi. It is based on open diplomacy, truth, peace, enduring friendship and inter-national co-operation. Our interest is in concord and not in conflict and we feel our future as well as that of mankind rests on the 'victories of peace and not those of war. During the last seven years we have worked hard to enlarge the areas of peace and reduce the areas of fighting and tension. We seek no material or territorial gain and therefore we feel that as we move forward to our historic destiny, we would acquire the enduring friendship and understanding of

all peoples, countries and governments. Our relationship with our great neighbour Pakistan is steadily improving, in spite of the delicate, complicated and acute problems we had to face and are facing today. While I am speaking to you, the Governor-General of Pakistan, His Excellency Mr. Ghulam Mohammed, is participating in our Republic Day Celebrations in Delhi today. We fervently hope that this is the beginning of the end of all suspicions and fears.

"Geographical and political divisions will continue to exist but distances have been virtually effaced by modern inventions. Widely separated peoples have been forced to come into close

touch with each other. Living with our own difficult and complicated problems, we scarcely realise how near, one is to the other, in every part of the world. We are all partners in the great task of building up a peaceful progressive and enlightened world on the basis of the great democratic principles inherited by us in common with the United Kingdom and the other great democracies.

"I fervently hope that in days to come people of all races in this country would stand together and work for our common ideals so that the ties of mutual respect, confidence and friendship would deepen and endure for all time."

PRESIDENT OF INDIA'S MESSAGE TO OVERSEAS INDIANS

THE following message was sent to overseas Indians by the President of India, Dr. Rajendra Prasad, on the occasion of the celebration of India's Republic Day:

"On the occasion of the fifth anniversary of our Republic I send my greetings and best wishes to Indians living in foreign lands. It is but natural that at the time when the whole country is agog with rejoicing and celebrations, our thought should go to our nationals in other parts of the world. Let all of them, in whatever country they may be, think today of the Mother Country which is celebrating the anniversary of one of the most monumental landmarks in her long and checked history.

"Free India is marching ahead steadily on the road to prosperity, industrial and agricultural progress and modernisation in good many spheres of human activity thanks to our planning and people's co-operation in the field of economic reconstruction. There are signs of resurgence all round.

We can say there is genuine enthusiasm for going ahead in countryside of which voluntary work on roads and fields and community buildings is significant manifestation. Various projects, big and small, it is now evident, will change the face of our country, revolutionise our rural economy and raise the general standard of living.

"The important role that India is playing in the international sphere is perhaps known to you as well as, if not better than to us here. You have the advantage of feeling and seeing the impact of our foreign policy through your contacts with people of other

countries. We feel happy and thankful that inspired by the principle of non-violence and peaceful co-existence we have been able to do our bit in the preservation of world peace. For translating our ideology into actual practice we have not shirked from shouldering heavy responsibilities. The responsibility which our countrymen are discharging in Indo-China today may be taken as an instance.

"I would like to tell all of you living beyond India's shores or borders that equally heavy responsibility devolves upon you to see that your behaviour and general way of living among foreigners is in keeping with our ideals and our implementation through policies. In the eyes of the outside world you might be looked upon as a concrete counterpart of India's foreign policy in abstract. May I therefore request that in whatever you may be seeing or doing you keep the traditions and the honour of India in mind. And once again I wish and pray that the coming year may bring greater happiness, joy and prosperity to all of you."

	per bag of 200 lbs.	@
Chana Dhall	"	£9/11/8
Toowar Dhall	"	10/0/0
Masoor Dhall	"	9/3/4
White Rice	"	7/10/0
Whole Chana	"	6/-
Whole Toowar	"	4/-
Whole Masoor	"	6/10/0
Delhi type Rice	"	9/3/4
Patna Type Rice	"	8/6/8

TERMS CASH WITH ORDER.
IMMEDIATE DELIVERY.

UNITED MILLING INDUSTRIES COY.
19, 21 Commissioner Street,
Johannesburg.

SET OF EIGHT VOLUMES ON MAHATMA GANDHI

(A REVIEW BY 'PRABUDDHA BHARATA')

Mahatma (Life of M. K. Gandhi) (Vol. VIII). By D. G. Tendulkar. Distributors: Publications Department, 'The Times of India' Press, Fort, Bombay 1. Pages 400. Price Rs. 30. (£3 or \$ 9 00).

WE gladly welcome the publication of Volume 8 of "Mahatma," the last and concluding volume of the stupendous and comprehensive illustrated biographical work on the 'Life of M. K. Gandhi,' undertaken by D. G. Tendulkar and V. K. Jhaveri. The eight volumes, each containing between 400 to 500 pages, and with over 1,000 illustrations in all, have been published within the short space of two years and a half (the date of publication of Volume 1 was 15th August 1951 and that of Volume 8 was 30th January 1954), bringing together and placing on record more facts, photographs and other data about Gandhiji than hitherto. To put it in a nutshell, the biography, as a whole, forms an authentic and historical document depicting the different phases of not only the Gandhian era but also the most momentous period of India's history, culminating in the attainment of Purna Swaraj or Complete Independence.

Before taking up a detailed review of the contents of this concluding volume, it will not be out of place to make a rapid survey of the preceding seven volumes. The first volume (1869-1920) depicts the formative period of the Indian national movement and Gandhiji's emergence in the field of national politics. It also deals with Gandhiji's early years, especially his leadership in the South African struggle. The second volume (1920-29), opening with the new epoch, or what is called the Gandhian era, covers a momentous period of India's national struggle against alien domination. It ends with the passing of the resolution on complete independence at the Lahore session of the Congress on the last day of the year 1929. The third volume (1930-34), bringing down the story to October 1934, describes some of Gandhiji's subsequent political and social activities such as the historic Dandi march, the Second Round Table Conference in London, the campaign against untouchability, and his temporary retirement from the Congress. In the fourth volume (1934-36), the main theme of which is the remarkable yet

silent constructive revolution wrought by Gandhiji among the masses of India, are described his ceaseless activities in the field of village reconstruction, his mass contact through writings in 'Harijan,' and his organisational work for guiding and stabilizing the Congress legislative and ministerial programme. This volume also describes how, though European politics was going into the melting-pot, prior to the second world war, Gandhiji stood his ground and strictly advised the Congress—which had won the elections in 1937 and accepted office—to adhere to non violence in war or in peace. In many ways the fourth volume can be said to be interesting and informative as it brings together, from various sources, Gandhiji's views on many national problems, viz prohibition, basic education, sanitation, medicine, self-control v. birth-control, etc. The fifth volume (1938-40), covering the period when the war in Europe entered on a critical phase, reveals Gandhiji's supreme faith in the non-violence of the strong and the brave. This period depicts Gandhiji's re-emergence in the political field and contains some of his most inspiring writings and speeches on war resistance. It also deals with Gandhiji's close association with and direction of the Indian States people's movement, more especially the Rajkot struggle. The sixth volume narrates the momentous events of the years 1940-45,—a period of India's history crowded with unforgettable political occurrences of far reaching consequence. The great lead of Gandhiji and the final stages of the heroic struggle by the people for the attainment of independence form the theme of this volume. Events which are still green in our memory, such as the Cripps mission, the "Quit India" campaign, Gandhiji's epic fast in the Aga Khan Palace, and the deaths of Gandhiji's wife, Kasturba, and close associate Mahadev Desai while under detention, are vividly presented in the volume. It contains the soul-stirring writings and speeches of Gandhiji during the critical period of the global war raging in the East and West. The seventh volume (1945-1947) depicts Gandhiji's unflagging efforts to enable Indians free themselves from the long-perpetrating national evils of political and cultural slavery, poverty, illiteracy, disease, and last but not the least, communalism and the conse-

quent intercommunal strife. His last unsuccessful battle against the political vivisection of the motherland on communal lines (the actual partition), which followed shortly after, is mentioned in the eighth volume, and his epic walking tour of communally disturbed areas of East and West Bengal and also Bihar form the closing portions of the last but one volume of this great biography.

Immortal Story

The eighth and last volume (1947-48), now under review, brings Gandhiji's immortal story to a close and records the crowning years of one whom the world has known and admired as the 'Mahatma' or 'Great Soul.' The initial six chapters, which deal with the partitioning of India and the independence of the two constituent parts, contain relevant extracts from Gandhiji's writings and addresses on the rights, duties and helpful attitudes of the people of both the independent States under circumstances which he himself accepted and advised all to accept as inevitable. The following four chapters describe Gandhiji's utmost efforts, including the undertaking of a fast at Calcutta in his advanced age of seventy-eight, for establishing communal harmony and unity in Calcutta and Delhi and in the Punjab where riots and disturbances were occurring at intervals following partition. The great migration of masses of refugees from either country to the other, the Kashmir trouble which started with the entry of raiders from outside in Sept Oct. 1947, and political events like the Junagadh situation occupied Gandhiji's serious attention. He wrote articles in 'Harijan' and spoke freely at his prayer meetings telling the people of India and Pakistan what he thought of and how he viewed these thorny problems they had had to face so soon after gaining independence. The two succeeding chapters depict Gandhiji's powerfully expressed restraining influence over the feelings of communal passion which was being exhibited here and there by Hindus and Sikhs. A chapter on 'Secular State' follows, affording the readers a glimpse into Gandhiji's well-known views on the subject of religious harmony and toleration. The next chapter brings the narrative to the fateful month of January 1948. It contains summaries of the discussions Gandhiji had with seasoned workers of the Tamil Sangh and Constructive Programme Committee. It also makes further references to Gandhiji's deep concern at the unfortunate turn the communal situation had been taking in the

post-independence months in spite of the best efforts of himself and the Government leaders. The next chapter, the last but one, describes Gandhiji's last fast which he undertook in order to appeal to the Hindus, Sikhs and Muslims, in fact all communities of India, to eschew any and every thought of revenge or retaliation and live as brothers. The entire world appreciated and admired the success of and the public response to Gandhiji's fast. "Light goes out" is the touching heading of the last chapter, wherein are described the saddest moments of independent India when destiny snatched the 'Father of the Nation' away from her under tragic circumstances. Mentioning how supremely untrifled Gandhiji was after the bomb incident on 20th January 1948, the learned author takes the reader silently through the remaining ten days of Gandhiji's life. The narration of the last scene of the act, on 30th January 1948,—a grand finale to the life of complete and unreserved sacrifice that Gandhiji lived—and the accompanying photographs cannot but stir the emotional depths of every reader.

The eighth volume has an appendix which contains several profound letters, hitherto unpublished, written by Gandhiji to Jawaharlal Nehru. They reveal various aspects of Gandhiji,—how he could be "tender like a flower and adamant like flint" in his method of moulding a dear and esteemed colleague. There is included, in this volume, a general Bibliography, which, according to the author, is by no means exhaustive but restricted to the basic books on Gandhiji in English only. The volume maintains in full the delightful standard set by the previous volumes in respect of wealth of illustration, able book production, Glossary, Index and other features.

The author, Sri Tendulkar, and his chief co-worker Sr Vithalbal K Jhaveri, have rendered a distinct service to India and the world by their long and unceasing efforts in successfully bringing out eight volumes of this great biography of Mahatma Gandhi. The author has had to work hard for over ten years (and that not without difficulties) on this production, for the text as well as the structure of which he is responsible. It goes without saying that he has sought and received abundant help in various ways from several sources. V. K. Jhaveri has, with zeal and taste, exerted himself in collecting and arranging the entire material for illustrating the volumes. These rare illustrations and documents in fac-

Smile, vitally important in a work of permanent value like this, have made the volumes more informative and interesting. Besides embellishing the work with apt and plentiful illustrations, Sri Jhaveri has attended to the fly-leaf and jacket design and other publication details. Each of the eight volumes carries a helpful Glossary and a thorough and useful Index, both complete in themselves. Well-deserved credit for these and for other valuable work in connection with these volumes goes to Ann

Bandyopadhyaya, who gave her unstinted co-operation to the author for nearly five years.

The post-publication prices (effective from 1st April 1954) of each volume and of the complete set of eight volumes are as follows:

Per individual volume—Rs. 30 30 (£3 or \$ 9 00), packing and forwarding charges—Rs. 2 extra. [Volume I available only with complete set.]

Per set—Rs. 229 (£20 or \$ 70 00); packing and forwarding free.

AFRICANS IN WESTERN AREAS

ABOUT a dozen residents selected at random in Sophiatown and Newclare, were asked by a representative of one of Johannesburg's English dailies: "Do you want to move from your present property and are you willing to sell it to the Natives' Resettlement Board?" Not one said he is willing to move voluntarily.

The biggest objections are that they will not be able to own property again and that the Government's financial offers for their property are "ridiculously low."

I drove up to the home of Mr. Ben J. Mabuza, at 43 Annadale Street, Sophiatown—a house that would do credit to most suburbs in Johannesburg—and spoke to him about his views on the removal scheme.

Mr. Mabuza is chairman of the Anti-Expropriation and Proper Housing Committee, representing 688 property owners in Sophiatown, Martindale and Newclare.

I asked him how long he had owned property in the western areas.

"Ever since I was invited to buy property in Sophiatown in 1917.

"I came to Johannesburg in 1917 and worked as a waiter in city hotels. I saved every possible penny and after having sold all my cattle in the reserve where I came from, I invested the money in property.

"I have struggled hard all my life to be a decent-living resident of Sophiatown. It made me proud to feel that I had been able to build up something by buying these properties.

"Now the Government want to pay me ridiculous compensation and ensure that I will never be able to own property again in Johannesburg.

I spoke to Dr. A. B. Xuma, a former president of the African National Congress.

He is probably one of the first on the Government's list to be removed to Meadowlands on February 12. He lives in Toby Street, Sophiatown—the buffer street where notices of the intended removal have already been served by the Natives Resettlement Board.

Dr. Xuma, supported by his American-born Negro wife, said: "I am not prepared at this stage to say what I am going to do when they arrive to remove me."

Mr. D. J. Mobbie of 44 Bertha Street, Sophiatown, who owns two stands, said: "It is hard to be taken out 12 miles from the city and transplanted in an area where the transport services are not adequate. We have been in easy reach of our work here."

He said the prices offered by the board for property are much too low. He paid £600 for a ½ acre stand in Sophiatown but now he is only offered the municipal valuation—"a mere £135."

Eighty-year-old Mr. S. D. Letoba of 72 Good Street, Sophiatown, who is one of the biggest land-owners in the western areas, said he will not sell his property unless the Government pay him double the municipal valuation.

Other residents, owning from one to eight stands, all declared resolutely that they are not prepared to sell.

Leaning heavily on a stick 90-year-old Lucas Meretsela, who has lived in Martindale since it was released for non-European occupation, said: "It makes you feel very miserable to be deprived in your old age of everything you have struggled for."

Asked what the Natives are going to do on removal day, he answered: "Wait and see."

All political comments in this issue except where otherwise indicated by Maunul Gandhi of Phoenix Settlement, Phoenix, Natal.

COURT TO BE ASKED TO STOP PLANS FOR MOVING NATIVES

A DECLARATORY order will be sought in the Rand Supreme Court soon by an organised body of Native property owners in the western areas to restrain the Native Resettlement Board from moving the first Natives from Sophiatown to Meadowlands on February 12.

It will be contended in court that the Native Resettlement Act passed by Parliament last year, is bad in law, that the court cannot enforce it and that it should therefore be invalidated.

It will be contended that the Act that established the Native Resettlement Board invested it only with power along the lines of a company and that the powers of the board are therefore limited in certain respects.

One of the contentions will be that the board does not possess power to compel the City Council to connect any

drain, sewer, water, main or power line to Meadowlands because it is not specified in the Act that the board has powers of negotiation with the council about this.

The effect of an order of court, if granted, may have to provide its own amenities, such as sewerage, light and water.

A legal point will also be taken that the present Government have not implemented an undertaking given in 1946 by a previous Minister of Native Affairs, Major Piet van der Byl, when the Moroka Native emergency camp was established, that the inhabitants of Moroka would be the first to get houses under any new housing scheme.

It will be argued that residents of Moroka should, therefore, be removed to Meadowlands before inhabitants of Sophiatown.—'The Star' (Johannesburg).

Things In General

India's Republic Day

India's Republic Day on January 26, was celebrated in several parts of the Union. In Capetown the celebration committee under the chairmanship of Mr. B. D. Chavda passed the following resolution:

That this public gathering held at the Woodstock Town Hall in the Cape Peninsula under the auspices of the India Republic Day Celebration Committee to commemorate the 5th Anniversary of the Republic of India resolves that:

(a) We the citizens of South Africa feel highly proud over what India has achieved and has progressed towards fostering peace and goodwill throughout the world.

(b) We note with sincere appreciation the policy of the Republic of India to be a Welfare State at home and helping subjugated people to attain freedom, improving their social and economic conditions.

(c) We sincerely greet the people of India through the President and the Government on this auspicious occasion.

Mr. Gopa'a Menon To Tour Uganda And Kenya

Mr. M. Gopala Menon accompanied by his wife, Mrs. Bhagirathi Menon, will be on tour of Uganda and Kenya from 3rd

February to 11th February 1955.

Details of their itinerary are that they will be leaving Nairobi by car on Thursday 3rd February 1955 for Kisumu, from where they will arrive in Kampala on 4th February evening. The next day they will leave Kampala for Murchison Fall from where they will return to Kampala on 7th February. After a day's halt each at Kampala and Entebbe on 7th and 8th February, they will arrive in Eldoret on 9th February at 5 p.m. The next day they will go to Thomson Falls for a day's halt. On 11th February the Menons will return to Nairobi via Nyeri at the conclusion of their tour.

Mahatma Gandhi Memorial Fund

We wish to thank an anonymous donor for the donation of £2-2-0 towards the Mahatma Gandhi Memorial fund.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income-Tax Returns.

Contact No. 213 Macosia House, Second Floor, 17 Commissioner Street, Ferreirstown, Johannesburg. Phone 33-1654.

Cuticura

After the evening bath, a refreshing all-over dusting with fragrant Cuticura Talcum Powder will ensure sound sleep for a happy and contented baby, free from all chafing and irritation.

**ABSORBENT
AND COOLING**

510

BOOKS FOR SALE

- Satyagraha In S.A.
—By M. K. Gandhi 15/-
- A Gandhi Anthology
—By V. G. Desai 9d
- Bapoo's Letters To Ashram Sisters
—By Kaka Kalelkar 2 6
- The Wit And Wisdom Of Gandhi
—By Homer A. Jack 22/-
- Which Way Lies Hope
—By R. B. Gregg 2/-

Obtainable from:
'INDIAN OPINION,'
P/Bag, Phoenix, Natal.

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Personal Tax, Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representative: National Mutual Life Asso. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29e Commissioner Street, JOHANNESBURG.

BETEL LEAVES (PAAN)

When ordering Betel leaves don't forget to write direct to the growers.

Any quality and quantity at wholesale prices.

A square deal all the year round.

A trial will convince you.

Don't hesitate to write to:

**COTTONLAND BETEL LEAVES
GROWERS CO.**

P.O. Box 7, Verulam, Natal.

BOOKS FOR SALE

- UPANISHADS FOR THE LAY READER
—O. Rajagopalachari 6 0
- VEDANTA THE BASIC CULTURE OF INDIA
—C. R. J. gopalachari 5 6
- BHAGAVAD GITA—Abridged and explained
by C. Rajagopalachari 4 0
- INTERNATIONAL SHORT STORIES
—The best from 23 countries 17 6

Obtainable from:

INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix, Natal.

For an antiseptic to fulfil the exacting conditions of obstetric, surgical and medical practice it is not enough that it should kill the germs that are the cause of infection. It must also be safe in use, harmless to the delicate human tissues the germs invade. Such is 'Dettol'

In your own home, whenever infection threatens, learn from the hospitals — rely on Dettol.

DETTOL

THE ANTISEPTIC DOCTORS USE

The name describes it exactly...
Sunbeam is tinned Sunshine!
Spreads so easily, too. And it
shines...and shines...and shines

For floors and furniture

AFRICAN VIEWPOINT

REPLY TO LIBERAL CRITICISMS (I)

By JORDAN K. NGUBANE

I am with real regret that it is only now that I can do justice to the searching contributions of Messrs. C. W. M. Gell and G. K. Hill in which they made critical analyses of my remarks on the Durban conference of the Liberal Party last year. At the time and up to the end of last year I was tied down with a type of work which would have made it impossible for me to give their criticisms the attention they deserved. As I foresaw the possibility of protracted Press debates and as I believed these might serve the valuable purpose of clarifying the issues at stake, I felt I should deal with their comments only when I could reply to them fully without a break. It is only now that I am free to do that.

Although Mr. Hill's remarks were published last, I propose to deal with them first because he confined himself almost exclusively to one aspect of my criticisms—what he suspected to be a race-consciousness (which was in danger of growing) in my approach to the race problem. This conclusion was neither a fair nor correct interpretation of my attitude as revealed in the two articles I wrote on the Durban conference.

It was a conclusion based on the assumption that when I oppose policies which might impair the African's fighting potential there is, at the back of my mind, the motive to deprive the racial minorities of some of the rights they now have. If that were the case, Mr. Hill's accusation would be valid. But a careful reading of the two articles on the Durban conference together with the one published in 'Indian Opinion' on November 27, 1953, should reveal that my motive is to ensure an equitable distribution of rights not on the basis of whether or not they have been enjoyed or are being newly acquired but on the basis of need.

The emphasis was on the African not because I am consciously African in my approach to men and events, but simply because the African as a human group and not a racial bloc is the most callously oppressed member of the South African nation. If the Indian or the Coloured or the Jew or the Afrikaner were in the African's position my attitude in defending them would be exactly the

same. I would fight African tyrants with the vigour I display in opposing their White counterparts. The reason is that I do not see men from the perspective of race. I abhor that which debases the personality of Man. It is an accident of history that I belong to a race which is denied human rights. If I had my way I would speak of South Africans and not of Africans or Indians or Afrikaners. This is not an attitude which I am expressing for the first time here. I have stated it in clearer terms on several occasions before now in this column and elsewhere. In the first of the two articles under discussion I specifically wrote: "The positive point which should be emphasised at every stage is that the African who realises that the lessons of nationalism in Nazi Germany and in partitioned Ireland, Palestine, and India exist for his guidance; who sincerely feels that he cannot take risks with a nationalistic movement which might one day put on totalitarian raiment (if the Verwoerds are not restrained on time); who sincerely accepts the creed of racial tolerance and conciliation and all this entails, should be quite free to join and work with like-minded Africans, Europeans, Indians and Coloureds in a political organisation and in an atmosphere where it will not be considered a virtue to apologise for the things he believes to be true and politically desirable."

Against this clear statement I find it difficult to understand why Mr. Hill should have put such an obviously wrong construction on my comments.

Mr. Hill does not think that Liberal policies which I criticised will delay the extension of political rights to the African for the longest time possible. I am willing to believe that this might not be the goal the Liberals have set themselves. But to me insistence even on recommendations on the question of the franchise is an unfortunate refusal to declare goals in terms which will convince those who need most such a declaration—the majority group. Insistence on these recommendations makes Liberal intentions unnecessarily suspect; it prevents the creation of a broad anti-apartheid front on the basis of Liberalism and in that way gives a new lease of

life to the *status quo*. That, surely, delays the extension of political rights to the majority.

Secondly, by not taking more positive steps to win African confidence, the Liberals postpone the day of winning to their side the White voter. Again, this lengthens the time when the *status quo* will remain unchanged.

But above everything, the recommendations I oppose will work to the disadvantage of those who will acquire rights—in this case the non-Whites. They will not affect those who already enjoy citizenship rights. In other words Liberalism offers the White minority security in advance just because they happen to enjoy citizenship rights. I do not say any rights should be taken away from them. But I say the goal should be such that the non-Whites should have no reason to feel that the White citizen is being guaranteed this security at their expense. To stagger the processes by which the acquired rights will be extended to the non-European is, in non-White eyes, a sign to the race-oppressor that race discrimination is indirectly accepted by the Liberals as having its virtues—even if for a time. This complicates the job of building bridges of racial accord and consequent delay, in turn, reinforces the *status quo* and will keep the African in the position of a political minority for the longest time possible.

For the Liberals to hesitate to come out with a clear-cut policy of equality merely

piles up the difficulties we shall face when the African masses feel they are strong enough to enforce compliance with their wishes. My criticisms were but a plea that the Liberals should do nothing to encourage the African to drift in this direction in his thinking. That would be a calamity for all concerned.

At the same time I understand the difficulties of the Liberals. On the one hand they have to convince an obstinate White electorate that only an enlightened racial policy will now save South Africa. On the other, they have to ensure a numerical majority—which is already conscious of its strength and its capacities to ensure respect for its wishes—that it can get what it wants by being patient the Liberal way. The Whites, in this atmosphere, say the Liberals go too far. The oppressed say Liberalism puts a brake on their political progress. These are facts to which no one need be blind. If we act as if they are not, the African will march on to his declared goal via the route which Mr. Hill and I oppose—for he will have appreciated by now that I am not going to think more progressively along consciously African lines. My criticisms of Liberal qualifications or recommendations are a warning that the recommendations drive the majority group to the point of thinking along consciously African lines. To warn against this eventuality is not to approve of it. But to ignore it is to be blind to dangerous realities.

(To be continued)

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
**BULL BRAND
FERTILIZERS LTD.**
SARNIA, NATAL.

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, January 17.

PREPARATIONS for holding the 60th open session of the Congress at Avadi, near Madras, have been completed. Top leaders of this premier political organisation have already reached Madras. The Working Committee of the Congress will be meeting from 17th to 19th January and the open session will be held from 21st to 23rd January. The Avadi session of Congress will be a landmark not only for Congress but in the country's history also. It will, for the first time, declare the aim of Congress to be the socialistic pattern of society in India. The session is expected to give a lead which will energise the country and bring all people of goodwill to the task of building up a new India.

Congress is meeting in Tamilnad after many years. The honour of choosing a woman to lead the Reception Committee of the Congress session and electing a Harijan as a president of the provincial Congress goes to Tamilnad Congress. Shreemati Ambujamal has been elected as chairman of the Reception Committee. Fifteen-year-old daughter of a former Congress president, the late Shree S. Shrinivas Aiyangar, Shreemati Ambujamal was among the few women who joined the national movement and courted imprisonment in the early twenties. She took keen interest in women's welfare activities and has been associated in some capacity or other with women's organisation in Tamilnad.

With just a few days to go for the Congress session to begin, the ensuing week is bound to be hectic. Today the entire Madras city wears a festive look, with every available public hall decorated with festoons, flowers and bunting in connection with one meeting or the other. A miniature township with every modern facility has been built in a 200-acre desolate area 16 miles away from Madras, for the Congress session. Besides the Congress session at Avadi, preparations are being made to hold conferences touching on a wide variety of subjects, ranging from music and elementary education to world peace and Asian solidarity.

The outgoing Congress President, Mr. Nehru, in a 6000-word

report to the All-India Congress Committee, said that India's national aim was "a welfare state and a socialist economy. The establishment of a socialistic pattern of society had been implicit all along in the Congress objective, and it is right that we should make this perfectly clear now and keep this picture in view at all stages of our planning."

Socialism, Mr. Nehru said, had many conditions. It was not necessary or desirable to have a rigid or dogmatic approach, and it was still less desirable to initiate what had been said or done in other countries in the name of socialism. India had a very strong personality and historical background and we must proceed against that background.

Reviewing the achievements since independence and analysing the task ahead, Mr. Nehru said that Congress, which had brought independence to India and had been a cementing and unifying force, had now to be a pioneer in the industrial and social revolution which is coming to this country and to bring about that revolution peacefully and democratically and with the goodwill of as large a number of persons as possible, in accordance with the genius of India.

Calling upon Congressmen to apply themselves to this task with a dynamic and fearless approach, Mr. Nehru said, Congress, if it is to perform its true function effectively and worthily, must not only remain true to its ideals, but must also maintain high moral standards of behaviour. It has distressed me greatly to see that the standards have fallen, and many a person who calls himself a Congressman has not hesitated to behave in a manner which brings discredit to him and the Congress. If we cannot maintain our high standards, then we have lost our function and the spark within us that lighted our path has gone out.

Mr. Nehru said that he was very happy his successor in office was Shree U. N. Dhebar, who was eminently fit by his high integrity, ability and experience. I think that under his leadership Congress will prosper.

Recalling his 42-year-old association with Congress and the fight for freedom in which

"above all others Mahatma Gandhi and Rabindranath Tagore had shown us the right path and inspired us," Mr. Nehru said that in the seven and a half years since independence, India's prestige has risen high in the world and strong foundations have been laid for the progress of her people. Today there is a feeling throughout the country of self-reliance which comes from great tasks undertaken and fulfilled, and faith in the future destiny of our country and people. Though we are very far from the realisation of our objectives, the progress already made and the strength developed filled us with hope for the future.

Mahatma Gandhi's basic lesson was that "means governs ends, and that we should never adopt wrong means even for right ends." Many of the world's troubles were due to the fact that no importance was attached to means. India had followed the path of Gandhiji to the best of her ability in the international field and had been a healing influence in a world which is torn by discord and has been living on the brink of a catastrophe. We have tried to follow that path in the domestic sphere too. There were class divisions and struggles and vested interests resisted any change to their advantage. Any political or social reform brought about a clash of these conflicting interests. Where there is a conflict of interests the good of the people must prevail. While this must be so, it is not necessary to aim at injuring others or to spread the spirit of hatred and violence. Out of hatred and violence no good can ultimately come.

India looked upon no country in the world as any enemy and no people as hostile. We are friendly with all countries, even though they may be opposed to each other. With Pakistan, unfortunately, our relations are not co-operative. Problems between the two countries remained, and no doubt they would be solved, though it might take some time. We had major problems only with Portugal and South Africa. While we do not wish to interfere with the internal affairs of South Africa, we can never agree to the policy of a master race and of racial discrimination which South Africa has pursued openly and aggressively.

About Portugal, he said it was clear that the Portuguese possessions in India must come to India. They are part of India and nothing can make them foreign to us. The Indian revolution will not be complete

till Goa and other Portuguese possessions are integrated into the Union of India. We desire no territory outside India, but we cannot tolerate a part of India to be under the domination of a colonial power.

The most heartening feature in India today, Mr. Nehru said, was the revival of arts and science, the new spirit in the literatures of our national languages and the widespread interest in music, song and dance. This was significant evidence of our masses participating in the new freedom and sharing in the joy of life. Their drab lives are slowly becoming better and fuller.

The awakening in India was also true of the awakening in Asia, which is one of the striking features of the age. Asia was on the eve of an industrial revolution. While many people might dislike the consequences of that revolution as they saw them, we have no choice but to go ahead with the rapid industrialisation of the country. Without industrial growth one cannot retain even one's independence.

"Our national aim is a welfare state and a socialist economy," Mr. Nehru continued. "This could not be achieved without considerable increase in national income and a much greater volume of goods and full employment. We have to increase production and aim at an economy of plenty. We have to see that there is equitable distribution and that the privileged position of individuals and groups is not favoured."

EARN

the big salaries which are paid to business executives who have reached their commanding positions because they have the required knowledge in financial administration. Their knowledge came from training. You, also, can get to the

TOP

by taking The School of Accountancy Postal Courses, which include Accountancy, Secretaryship, Costing, Banking, Municipal Service, Building Societies, B.Com. Degree. You will soon be on the road to a bigger

SALARY

if you write for The School's FREE 72-page book, "The Direct Way to Success", detailing the courses and giving you the successes of thousands of students

45 Years Successful Educational Service.

The School of Accountancy

ACCOUNTANCY HOUSE, 134 FOX ST.,
BOX 4592 (1), JOHANNESBURG.
Also at: Box 2918, Cape Town, Box 1863,
Durban, Box 95, Ladysmith, Natal.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.
Insure with 'THE OLD MUTUAL' your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760. Phones:— } Business 33-0711
JOHANNESBURG. } Residence 33-5961

Cable & Tel. Add.: "HARGVAR".

Phone 29368.

P. HARGOVAN & CO.
(PTY.) LTD.

**WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.**

P. O. BOX 1250.
1557 Warwick Avenue
DURBAN.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—
Direct Importers.

**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

Phone
Day 24169

Phone
Night 833459

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufactures of all classes of
Coffins and Wreaths]

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL
INSURANCE COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 39 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths
accepted by phone and despatched by rail
at the shortest notice.

BOOKS FOR SALE

INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6	SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
EMNIENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6	AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song— (An English Translation)—Annie Besant	1	0	TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0	WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyam	2	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6	GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6	THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6	CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	5	0
GANDHIAN TECHNIQUES IN THE MODERN WORLD—Pyarelal.	2	0	RAMANAMA—M. K. Gandhi	2	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings an Utterances)—M. K. Gandhi	10	0	TOWARDS NON-VIOLENT SOCIALISM —M. K. Gandhi	5	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shih	15	0	REBUILDING OUR VILLAGES—M. K. Gandhi	3	0
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0	AN ATHEIST WITH GANDHI—Gora G. R. Rao	2	0
DELHI DIARY—Gandhiji.	10	0			
HINDU DHARMA—M. K. Gandhi	8	0			
MY GANDHI—Dr. John Haynes Holmes	12	6			

Obtainable from:

'Indian Opinion,'
P. Bag, Phoenix, Natal.

Phones: 29121/3 (Switchboard)
24179 (Manager)

Cables & Tel. Add:
"PROSPERITY" (All Branches)

P.O. Box 2197

(Established 1927)

Premier Produce Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS.

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import
to the Head-Office.

Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG

Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI

Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

Seven Months With Mahatma Gandhi

Being an Inside View of the Non-co-operation Movement of 1921-22

By Krishnadas

Abridged and edited by Richard B. Gregg

Writing of the two volumes of which this is an abridgement Gandhiji wrote: "I have gone through them. And the facts appear to me to be correctly set forth and exhaustively dealt with.....The volumes are the only narrative we have of the seven months with which Krishnadas deals."

Price: 12s. 6d.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Phoenix, Natal

HIND SWARAJ OR INDIAN HOME RULE

By Gandhiji

Gandhiji says regarding it:

"It (the book) teaches the gospel of love in place of that of hate.....It pits soul force against brute force. It has gone through several editions and I commend it to those who would care to read it." Written in 1908 it contains in essence Gandhiji's later teachings on various topics.

New Revised Edition with an introductory essay by Mahadev Desai

Price: 1s. 6d.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Phoenix, Natal.

—ATTRACTIVE— SAREE MATERIALS

Self Striped Georgette Crepes 45" Green, White, Pink, Sky, Lemon 4/11 yd.	Coloured Georgettes 45" All Shades 3/11 yd.
Self Check Fancy Voiles with Block Designs 45" 4/11 yd.	Spotted Georgettes 45" Latest 4/6 yd.
Fancy USA Floral Voiles 38" 4/11 yd.	Embossed Georgettes 45" Basket Design 6/11 yd.
Two Tone and Rainbow Georgettes 45" All Shades 4/11 yd.	Georgette Jari Work Sarees £4-10-0 each
Floral Bembergs 45" Red, Gold, Green and Blue Designs 4/6 yd.	Georgette Sarees Cotton Embroidery £3/15/0 each
Bordered Georgette 45" All Shades 3/11 yd.	Benares and Tinsel Jari Borders Big Range In Stock

BLOUSES,

Chinese Embroidered Satin and
Georgette Blouses and Latest
Skippers 8/11 each.

CHAMPALS!

Plastic Fancy Tops with Heel
Size 3 to 7 18/6 pair
Also Leather 8/6 & 10/6 pair.

Write For Samples:

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
BAPU—Marry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krisnadas	12	6
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	6	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	3
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Dhawan	17	9
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II—M. K. Gandhi	14	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE —By Narabari D. Parikh	2	6
DEHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY —Rene Falop-Miller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Phoenix, Natal.

ઇન્ડિઅન

ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૫૩ મું—અંક ૫
તા. ૪ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૫.
કુટક નક્કલ પેની ૬.
૬૨ શુક્રવારે બહાર પડે છે

વિશ્વ વાત્સલ્યની જરૂર

માનવજાતીની સમક્ષ કરી આવી પડેલો અને હાલની કટોકટીમાં અગ્રસ્થાન ધરાવી રહેલો મહાન પ્રથમ આજ્ઞાદીનો છે. અને ક'ંઈ પણ ખાસ જોખમમાં આવી પડેલું હોય તો માણસના મનની આઝાદી છે. આને માનવજાતીને સૌથી વધારે જોખમરૂપ હોય તે તે એકદમ સત્તાવાદ છે. સર્વ સત્તાધીશ પોલીસ રાજ્ય અને આપણુદી, બળજબરી અને બળથી તંત્ર ચલાવી રહ્યાં છે અને અન્યાય અને અમાનુષિતા યુગની રહ્યાં છે અને માનવ આત્માની પ્રમાણીકતાનો પાયો હલાવી રહ્યા છે. આજ સૌથી મોટો શત્રુ આને વચરવ ધરાવી રહ્યો છે.

“બીજા” વિશ્વયુદ્ધમાં મીઠા રાજ્યોના વિજયે બતાવી આપ્યું હતું કે ગમે તેવા મહાન અને સંગઠી બળો વડે પણ માનવ આત્માને કચડી નહિ શકાયો. માનવ માત્રના આઝાદ જીવનના માર્ગનું રક્ષણ કરવામાં આપ્યું હતું.

“પરંતુ હરકમી વિજયથી માનવ હૃદયમાંથી આપણુદી ચલાવવાની ધમશનો અંત લાવી શકાયો નહિ..... જેવાં એ વખતે હતાં તેવાં જ પ્રબળ તત્ત્વો આજે પણ છે કે જેઓ ખાત્રી ધરાવી રહ્યાં છે કે બળજબરી અને બળથી, જનતા ઉપર દમન ચલાવવાથી જ અને તેને અજ્ઞાનતામાં સમજાવવા દેવાથી જ વધારેમાં વધારે સિદ્ધિઓ પ્રાપ્ત થઈ શકશે. એજ હાલ આપણી સમક્ષ આજે આવી પડેલી છે; એજ મુદ્દભૂત સિદ્ધાંતો સંડોવાયેલા છે. અને દુનીયાના અનિષ્ટ તત્ત્વો વડે માનવીઓના માનસને ગુલામ બનાવી દેનારું મહાન જોખમ આપણી સમક્ષ આવી ઉભેલું છે.

“.....દુનીયાની સ્થિતિ જાળવવાની અને યુદ્ધમાંથી છુટવાની ઇચ્છા પર બાર દેવાની બાગ્યે જ જરૂર હોય. બળમાંથી સુક્રિતની જરૂર પણ એટલી જ આવશ્યક છે. પરંતુ વિશ્વબ્યાપિ ધોરણે સહકારની ભવન, જોળવવાના નવા યુગના આગમનની જરૂર સમજી લેવાના મનમાં વધારે અસરકારક રીતે દસાવવાની છે.

“.....તેને માટે દુનીયામાં બની રહેલા બનાવોનું જ્ઞાન આપવાની અને દુનીયાની જરૂરીયાતો પુરી પાડવાના વ્યવહાર માર્ગોની વધારે ઉડી સમજ વાત્સલ્ય ભાવનાથી જોળવવાની જરૂર છે. આ રીતે વિચારકોના વધારે બહેળા સમુદ્ધમાં પહોંચવું જોઈએ, કારણ આ સઘળી વસ્તુઓના સમર્થનમાં પોતાના વિચારોને આચરણમાં મુકનારા અને એવો જીવન માર્ગ ગ્રહણ કરનારા લોકોની જો પ્રજામાં પુરતી સંખ્યા ન હોય તો એ વસ્તુઓ રાષ્ટ્રીય ધોરણે અમલમાં મુકાવી અશક્ય છે.

આ નેતાઓનામાં સમજ હોવી જોઈએ કે પૈસા હોવાના કરતાં હળીમળીને સ.થે રહેલું વધારે અસરવું છે; શારિરિક સુખો, શારિરિક આનંદો અને યાંત્રિક સમવડાને માટે સંયુક્ત બળ વાપરવાના કરતાં સંસ્કૃતિક વિકાસને માટે સહકારીતાથી રહેલું વધારે અગત્યનું છે.....ખરાખર પરિસ્થિતિને માટે બીજાઓ પર દોષ દોળતાના કરતાં સ્વમાની બનવું વધારે અગત્યનું છે.....રાજકીય પક્ષો પોપતા કરતાં પ્રમાણીક સરકાર હોવી વધારે અમલની છે.....આપણા યુવાનોને અંગત મૌરવ પ્રાપ્ત કરવાની કે અર્થ પ્રાપ્તિને માટે હરીફાઈ કરવાની શક્તિ આપવાને બદલે તેઓને વિધનામંડળીકરને માટે અને સામાન્ય સુખાકારીને માટેની જવાબદારીનું સક્રિય જ્ઞાન કરાવવાનું વધારે અગત્યનું છે.લોકોને દેવજોની સંસ્થાઓને ટોા આપવા અથવા ધસાઈ ગયેલા દેવજોના સિદ્ધાંતોની હિમાયત કરવાના કરતાં આજ્ઞાત્મિક તત્ત્વોને અંગત અનુભવ કરતાં શીખવવું વધારે અગત્યનું છે.....મિત્ર જાતીઓ અને મિત્ર ધર્મના લોકોએ પોતાની જાતીના અને ધર્મના વળગણોને વળગી રહેવાના કરતાં એક બીજાને સમજવા અને એકબીજા સાથે સહકાર કરવો વધારે અગત્યનું છે.

“.....દુનીયા નવા પ્રકાશ અને નવા માર્ગની શોધમાં છે. માનવજાતી સર્વોપરિતા અને અંગન અને રાષ્ટ્રીય લાભને માટેની સ્વાર્થી હરીફાઈની જીતી ટેવ છોડી દેવાને તૈયારી રહી છે. લોકો રાષ્ટ્રીય સરહદની પેટીપાર જઈ સહકાર કરવા તૈયાર છે. આજે કોઈ પણ દેશમાં લોકોના પોતાના બળના કરતાં સહકારોનો અને તેના પર વચરવ ધરાવનારા બળવાન વેપારી હિનોનો વધારે બળ વર્તી રહ્યો છે.

“.....સઘળા લોકોના હૃદયોના ઉડાણમાં સર્વત્ર વ્યક્તિગત વાત્સલ્યનો ઇશરદન ગુણ વસી રહ્યો છે. માનવહૃદયમાં રહેલું એ વાત્સલ્ય મહાન જોખમ બળ અને બૂખમરામાં પણ વખતોવખત પ્રકટ થાય છે. ખોટાં શિક્ષણથી ઉદ્ભવેલો ખોટો વિચાર તેને ઈંધી દે છે. વાત્સલ્યની શક્તિ ધારવામાં આવે છે તે કરતાં ઘણી જ વિશેષ છે અને તેની કીમત ખૂબે ખૂબ સમજવા પડી તેમાં ભય કે લોભના કરતાં ઘણી જ વિશેષ શક્તિ રહેલી છે. વાત્સલ્યનો એ માનવ ગુણ જ્યારે જાગ્રત ધરે અને તેનો ઉપયોગ ધરે ત્યારે તે મહાન સંરક્ષણ શક્તિ પુરી પાડશે.

“.....ખરો વિચાર કરવાથી ખૂં આચરણ થાય છે. જે માણસ સ્વભાવથી જ જીવનને અને બનાવોને લોભથી વિચાર કરે છે, તે લોભી જીવન માળે છે અને અંતે તિરકારયુક્ત બને છે અને કોઈ તેને મ મળું નથી. એકલવાયું જીવન જીવે તે નાશ પામે છે. એજ રીતે જે રાષ્ટ્ર પોતાના સ્વાર્થી લાભો તરફ જીવે છે

(અનુસંધાન પાને ૩૯ મે)

આજે દોહુરતાનમાં એવા માણસો પણ છે કે જેમને વિષે તેમના શિષ્યો તે અવતાર છે એવો દાવો કરે છે. મંધીજી પ્રત્યે એવી મુઠ ભક્તિ આપણે ન રાખીએ. તેઓ એક માનવ હતા અને માનવ જ રહેવા જોઈએ. તેમને તેવા રહેવા દેવામાં આપણને જ લાભ છે. એમ કરવાથી એક સજ્જનનું ચિત્ર આપણી સામે રહેશે અને આજે જેની ખુબ જરૂર છે એવો નૈતિક આદર્શ દુનીયાને મળશે. એને બદલે એમને દેવ બનાવી દેશું તો તેથી દેવાને કરો શાપદો ધનારો નથી, ઉલટું, આપણે માનવતાનો એક આદર્શ ગુમાવી બેસીશું. ભક્તિભાવ માટે આપણી પાસે જોઈએ તેટલી સામગ્રી પડેલી છે. એથી નમ્રતા રાખી મંધીજીની માનવતાને માટે આદર, જોગની એમના ગુણોને આપણે અનુસરીએ અને યષ્ટ થઈ તો તેમાં વધારો કરીએ.

—વિનોબા ભાવે.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૪ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૫.

મોદામાં મોટી તત્કાલિક જરૂર-વિશ્વવાત્સલ્ય

સૈન્દ્રિક આફ્રિકન ડેવેલપમેન્ટના વડા અધાન સર ગોડફ્રે હગીન્સે લંડનમાં બ્રોડકાસ્ટ કરતાં શ્રીદીશ પ્રભુજીને કહ્યું હતું કે હમણા હમણાં માં વખતો વખત ભત્તીબેદ ઉપર ખોલવા કરવાની શક્તિ બહુજ વધી ગયેલી છે. આ આરોપને માટે જો કોઈ પણ યુનેઆર હોય તો તે ગોરો છે કે જે માનવ અંકનું મહત્વ નહિ સમજતાં માનવીના યુજીને ખલે તેની આમરીના રંગપરથી તેની વચ્ચે બેદ પાડે છે. આ સ્વાભાવિક રીતે અત્યંત અપમાનજનક શક્તિના કારણે જ દુનીયાબરમાં અને ખાસ કરીને આફ્રિકા ખંડમાં ગંભીર અસાંતી પ્રવર્તી રહી છે અને જોખનભરેલા પ્રમાણમાં વધી રહી છે. વર્તમાન યુગનું એ મોદામાં મોડું પાપ છે.

ખાસ કરી આફ્રિકન અને સામાન્યતઃ ખીન-ગોરા જે જખમાએક છે, તેને વાજબીપણે લાગે છે, કે આફ્રિકનને વિષે ચાલુ એમ કહ્યા કરવું કે, તે જંગલીપણામાંથી હજુ હમણાજ બહાર આવતા લાગ્યો છે અને ગોરા સાથે સમાન વર્તોવને માટે હજુ તે ધણેજ પછાત છે, એથી નથી થતો ન્યાય આફ્રિકનને કે નથી થતો ગોરાના જુદાશાળીપણાને. અંજ દુઃખ આફ્રિકનના પછાતપણાનું નથી પરંતુ તેનામાં રહેલા યુજીનું છે કે જેને ખીનતાને જે તક આપવામાં આવશે તો તે ગોરાની સમાન થશે એટલુંજ નહિ પરંતુ તેને વધી જશે. આથીજ તેને તિરસ્કારવામાં અને તેની સામે અપમાન ભરેલી રીતે બેદ પાડવા માં આવે છે, અને નહિ કે તે પછાત છે તેટલાજ માટે. આફ્રિકન ન્યાં સુધી ગોરાને માટે-યુક્તમગીરી કબી કરે અને ગોરાને ઉદ્યોગ ક્ષેત્ર કરે ત્યાં સુધી તેની સામે કશો વાંધો છે જ નહિ. પરંતુ જેને તે ગોરાની સમાનતાએ પહોંચે અને તેની પ્રતિઓમાં તેના કરતાં ચઢી જાય તો તે તિરસ્કારયુક્ત છે. એમ જે નહિ હોત તો ઓછામાં ઓછા જે આફ્રિકનોએ ખતાવી આવેલું છે કે તેઓ આમરીના રંગ, કે જેને માટે તેઓ જનાખવાર નથી, તેના સ્તિવાપ સર્વ રીતે ગોરાની સમાન છે, તેઓના પ્રત્યે તો વધારે સારો વર્તોવ ખતાવવામાં આવ્યોજ હોત, જે વસ્તુ આફ્રિકા ખંડમાં કબાયે નથી થતી. ગોરા તેને પોતાના હમાલ તરીકે

જ લેખે છે અને જેવો તે તેમ વર્તેતો એટલી જાય છે અને તેનો સમાન થાય છે તેવોજ તે ગોરાની નજર માં પાપરૂપ બની જાય છે. કાળો માણસ જે પછાતજ હોય, કે જે વસ્તુ વખતોવખત કહ્યા કરવામાં આવે છે, તો ગોરા એ વસ્તુ જેમ જુદી જાય છે કે તેણેજ તેને તેની સામેના પ્રતિબંધિત કાયદાઓ વડે એ રિયતિમાં રાખેલો છે અને એ કાયદાઓ ધડવામાં તેને કશો અવાજ આપવામાં આવેલો નથી. અને ન્યાં થોડો ધણો આપવામાં આવેલો છે ત્યાં તે અસર નહિ પડે તેવોજ આપવામાં આવેલો છે.

કાળો માણસ જંગલી યુગમાંથી ગોરાની યાજ સમજવા પુરતો તો આગળ વધેલોજ છે. ગોરા પણ માનવી છે અને માનવી તરીકે જુલોને પાત્ર છે એ વસ્તુ અમે રિવકારીએ છીએ. તેની સામે કશી તકરાર છે જ નહિ. પરંતુ એ કારણે તે પોતાની અનહદ સ્વયં-શક્તિ, અતિલોભ અને સત્તાની ઘેલછાનો ખ્યાવ કરી શકતો નથી. ગોરા જે પોતાનો સુધારો ઉચ્ચ હોવાનો ગર્વ ધરાવતો હોય તો તેણે પોતાના વર્તનથી તે ખતાવી આપવું જોઈએ. જુદાશાળી કાળો માણસને તેના બહુ ગવાંધ રહેલા સુધારાને માટે કે તેના ધર્મનું પણ, જે રીતે તેનું પાકન થઈ રહ્યું છે, તેને માટે માન નથી. કાળો માણસને વાજબીપણે લાગે છે કે ગોરા, જે યાજબજ તેને આવેલું હોવાનો અને શીખવેલું હોવાનો દવો કરે છે, તે કરતાં તે યાજબજ વધારે સખજ છે અને તેનું ચિદાજુ વધારે આવરણમાં મુકે છે. ગોરાના કન્યોજ તેને જોઈ દષ્ટ રહ્યાં છે.

કાળો માણસે લોકશાસનના નીપમે સાથે જોડાયેલી સંસ્થાઓનો દુરપયોગ કરવાનો કદી દોષ કરેલોજ નથી કારણ તેને લોકશાસનનો અનુભવ લેવા દેવામાં આવેલો નથી, તેથી તેના હાથથી તેનો દુરપયોગ ચતાપણું રહેતું નથી. જે તેણે કંઈક ન્યાય મેળવવાને, હાખલા તરીકે, હડતાળના સ્વભાવે ઉપયોગ કરેલો હોય તો એ કરતાં તે ગોરા પાસેથીજ શીખેલો છે. પરંતુ તેનો ઉપયોગ કરવા માં ગોરા જે હદે જાય છે એ હદે તો તે કદી પણ નજર જાય. ન્યાં ન્યાં તેને હકો આપવામાં આવેલા છે ત્યાં તેણે તેનો ઉપયોગ સામાન્ય રીતે

મર્પાદમાં રહીનેજ કરેલો છે. અને અમારી ખાત્રી છે કે ભવિષ્યમાં પણ તે તેમજ કરશે.

એટલે જૂળ સવાલ કાળો માણસ ગોરાને દાખી દેશે એ ગોરાને લાગી રહેલા બખતોજ છે. પરંતુ કુદરતનો કાયદો કોઈથી રોકી શકતો નથી. જે ગોરાને પોતાના વધારે ઉચ્ચ સુધારાની ખાત્રીજ હોય અને તેમાં વિશ્વાસ હોય તો તેને માનભરેલું સ્થાન જખરદસ્તીથી ઝુંટવી લખને રાખવાની જરૂર નહિ પડે પરંતુ મરજીયાતજ તેને આપવામાં આવશે.

કાળો માણસ જે આજે મોટા લોકોના હાથમાં પડી ગયેલો હોય, તો તેમાં તેનો દોષ નથી. જેઓનામાં વધારે સખજ હોવી જોઈએ તેઓનાથી તરછોડાખને અને તેઓ તરફથી ગેર વર્તોવ ખતાવેલો રહેલો હોઈનેજ તે મોટા લોકોના હાથમાં ચઢી ગયો છે. જેઓ તેઓના પ્રત્યે વધારે દિલસોજી ખતાવતા હોય અને તેઓને માટે વધારે

સારો વર્તોવ મેળવી શક્યા હોય અને મેળવવાની તેઓને આશા આપી રહ્યા હોય તેઓને હાથે તેઓ ચઢી જાય એ સ્વાભાવિકજ છે. તેનો ધલાજ એ નથી કે તેનો તિરસ્કાર કરવો પરંતુ પોતાની ભત્તનેજ સુધારવી એ છે. મોટામાં મોટી તત્કાલિકની જરૂર વિશ્વ-વાત્સલ્ય છે જે આ અંકના સુખપ્રદ પર ફોસ્ટર બેલીએ લખી સુદર રીતે સમજવેલું છે.

આ અમે ગોરા પ્રત્યે કશી કડવાસ થી નથી લખેલું. અમે જાણીએ છીએ કે ગોરી પ્રજામાં કચડાએલાઓ પ્રત્યે હમદર્દી ધરાવનારા ધણા હાર્દીક મીત્રો છે. તેઓને માટે અમે ઉંડું માન ધરાવીએ છીએ અને સર્વત્ર પ્રસરી રહેલા આજના અધકારમાં તેઓમાંજ અમે આશાનું કીર્ણું જોઈ રહ્યા છીએ. અમે સહકષ પ્રાર્થાએ છીએ કે તેઓની મૌત્રીને અમે લાયક બની એ અને તેઓની સંખ્યામાં ઉતરો તર દિક થાય.

નોંધ અને સમાચાર

ગૂપ એરીયાઝનું નવું ખીલ

ગૂપ એરીયાઝ એકટમાં સુધારો કરનારું નવું ખીલ બહાર પડ્યું છે જે લેન્ડ-ટેન્ચર એડનાઇઝરી બોર્ડને પોતાની તપાસ વખતે ઠાને હાજર થવા હેવા અને ઠાને નહિ તેની મુનસુરી બોર્ડને આપનારું છે. જેઓને તપાસ સાથે સીધા સંબંધ ન હોય તેઓને હાજર નહિ થવા હેવાની તેને સત્તા આપનારું છે.

કુક સમયપર બોર્ડની સુનાવણી વખતે જે લતાની તપાસ ચાલી રહી હતી તેમાં કેમિસની કશી ઓપર્ટી નહિ હોવા છતાં કેમિસ જ્યુઆની આપવા આવેલી હોવાથી બોર્ડ સાથે તકરાર ઉભી થઈ હતી, જે પરથી આ નવું ખીલ આવેલું છે. કાયદામાં સુધારા લાવનારા જે ખીનોમાંનું આ એક કુકું ખીલ છે.

સીફ લુલુલીની તંદુરસ્તી

આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસના ગ્રેટીડન્ટ જનરલ સીફ એ. જે. લુલુલી ખીમાર હોવાના અને તે કારણે તેમને મેક ઠાડ હોરપીટલમાં જવું પડેલું હોવાના ખખરથી તેમના સઘળા મીત્રો અને દિલચિતકોને ધણોજ ખેદ થશે. અમારા સમજવા મુજબ તેમને હાઇ બ્રન્ડરેશર છે અને તે કારણે ડેટલાક દિવસ હોરપીટલમાં રહેવું પડશે. ધખર તેમને ઘુરત સારા કરી દે એવી અમારી પ્રાર્થનામાં અમને ખાત્રી છે કે સૌ અમારી સાથે સામેલ થશેજ.

પ્રત્યેક ગોરા દીઠ ૨૬૦ માઉ માઉનું મોત ધરત આફ્રિકાના સરસેનાપતિ

જનરલ સર બ્યોર્ન અસકીને જણાવ્યું

છે કે માઉ માઉના ઉપદ્રવ દરમીયાન પ્રત્યેક યુરોપીયન સીનીસીયનના પુત્ર દીઠ ૨૬૦ માઉ માઉને મારી નાખવા માં આવ્યાં છે. કેનીયા એખરન્ટ્સી વખતે પ્રત્યેક ગોરા દીઠ-છ માઉ માઉ મરાયા હતા, આ આંકડા તેમજ પોતાના હેડકવેર્ટ્સે મળેલી અખખારી પરિપદને એ ખતાવવાને આપ્યા હતા કે ૧૯૫૨ના અક્ટોબરમાં કટોકટીની રિયતિ જાહેર કરવામાં આવી ત્યાર બાદ ડેટલા માઉ માઉ મરાયા હતા અને કીકીયુ જાતી, કે જેમાંથી માઉ માઉ પેદા થયા છે તેને ડેટલું તુકસાન સંકેતું પડેલું છે.

શ્રી ગોપાલ મેનન યુગાન્ડા અને કેનીયાની યુસાફરીએ

શ્રી. એમ. ગોપાલ મેનન પોતાના ધર્મ પતિન કીમતી ભાગીરથી મેનન સાથે ફેબ્રુઆરી તા. ૩જીથી તા. ૧૧ સુધી યુગાન્ડા અને કેનીયાની યુસાફરી એ નીકળેલા. તેમનો કાર્યક્રમ નીચે પ્રમાણે છે : યુરવાર ફેબ્રુઆરી તા. ૩ જીએ નખરાખીથી મોટરમાં કીસુસુ જવા ઉપડશે. ત્યાંથી ફેબ્રુઆરી તા. ૪થીની સાંજના કખપાલા પહોંચશે. ત્યાંથી ખીજે દિવસે મરચીસન ફોક્સ જશે અને તા. ૭મીના પાછા કખપાલા જશે. ત્યાં એક દિવસ ગાળાને તા. ૭-૮ના એ-ટોખી જશે. તા. ૯મીની સાંજના પાંચ વાગે એલડોરેટ પહોંચશે. ત્યાંથી ખીજે દિવસે થોમસ ફોક્સ જશે અને તા. ૧૧મીએ નીયેરી યઇ નખરાખી પાછા પહોંચી જશે.

વેસ્ટર્ન એરીયાના આફ્રીકનો શું કરશે

નેદાનીસયર્ગના 'રટાર'ના પ્રતિનિધિએ સોદાયાટાઉન અને ન્યુ-કેસેરમાં ડેટલાક આફ્રીકનો જેમને ત્યાંથી ફેબ્રુઆરી તા. ૧૨મી સુધીમાં ખાર માધ્યક દુર મેડોલેન્ડમાં ચાલ્યા જવાની નોટીસો મળી છે તેમની મુકાબત લીધી હતી અને પુછ્યું હતું કે: "તમે તમારી દાલની પ્રાપ્તી છોડી ચાલ્યા જવા અને તેડીન્ડ રીસેટલમેન્ટ બોર્ડને તે વચ્ચે દેવા પુશી છો? એકે પછુ પોતાની પુશીથી મરજીયાત જવા ઇચ્છે છે એવો જવાબ નહિ આપ્યો.

તેઓને મોટામાં મોટા વાંધો એ છે કે તેઓથી ફરી પોતાની માલીકીની મીલકત નહિ ધરાવી શકાય અને સરકાર તેઓની મીલકતો પાણીના મુલે લઈ લેશે.

મી. બેન. જે. માણુજા, ૪૩ એન. ડેલ સ્ટ્રીટ, સોદાયાટાઉન રહે છે. તેમનું પર નેદાનીસયર્ગના કોષ્ટક પછુ પ્રમથાને શોભે તેવું સુદર છે. મી. માણુજા એન્ટી એક્સપ્રોપ્રીએશન એન્ડ પ્રોપર ટાઉન્સિંગ કમીટી, જે સોદાયાટાઉન અને મારટીનડેલમાં ૧૮૮ પ્રાપ્તીના માલીકીનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવે છે, તેના પ્રમુખ છે. તેમને પુછવામાં આવ્યું કે: "વેસ્ટર્ન એરીયામાં તમે ડેટલા વખતથી તમારી મીલકતની માલીકી ધરાવો છો?" તેમણે કહ્યું: "મને સોદાયાટાઉનમાં મીલકત ખરીદવાનું ૧૯૨૭ માં આમંત્રણ આપવામાં આવ્યું હતું. હું ૧૯૨૭ માં નેદાનીસયર્ગ આવ્યો અને શહેરની ટોરોલોમાં વેટરની નોકરી કરતો હતો. પેનીએ પેની બચારી અને જે રીઝર્વ માંથી આવ્યો હતો ત્યાં મારા સવળા ટોરો વેચીને મારા નાણા મેં આ મીલકતમાં રોક્યા. સોદાયાટાઉનમાં એક સબુ નાગરીક તરીકે રહેવાને માફ આપું છવન ખુશ મહેનત કરી. આ મીલકતો ખરીદીને હું કંઈક સંપાદન કરી શક્યો એથી મને આતમ સંતાપ અને ગર્વ થતો હતો. હવે સરકાર પાણીના મુલે તે લઈ લેવા માગે છે અને મારાથી ફરી નેદાનીસયર્ગમાં મીલકતની માલીકી નહિ ધરાવી શકાય તેની ખાત્રી કરવા માગે છે."

ફેબ્રુઆરી તા. ૧૨મીના મેડોલેન્ડ ખેસડવામાં આવનારઓમાં તે ઘણું કરી પહેલામાંના એક છે.

ડો. પુમા આફ્રિકન નેશનલ ડેમોસ્ટ્રાસના માજી પ્રમુખ છે અને અમેરીકામાં જન્મેલ નીચો સત્તારીને પરણેલા છે. સોદાયાટાઉનમાં પોતાની માલીકીના આલેશાન મકાનમાં રહે છે અને દાકતર તરીકેની કારકિર્દી ચાલે છે. તેમને પછુ નોટીસ મળેલી છે. તેમને પુછવામાં આવતાં તેમણે કહ્યું કે "તેઓ

મને કાઢવા આવે ત્યારે હું શું કરીશ એ હું હમણા કહેવા તૈયાર નથી."

૪૪ બરયાં સ્ટ્રીટ, સોદાયાટાઉનના મી: ડી. જે. મોબી એ રેન્ડોની માલીકી ધરાવે છે. તેમણે કહ્યું: "ખાર માધ્યક દુર શહેરની બહાર કાઢવામાં આવે અને જ્યાં કોષ્ટક પછુ જતના વાહન વ્યવહારની સગવડ નથી ત્યાં નાખવામાં આવે એ બહુ મુશ્કેલ સ્થિતિ છે. અહિં તો અમારી નોકરી એ જવાનું સરેલું હતું." તેમણે કહ્યું: બોર્ડ તરફથી પ્રાપ્તીની કીમત ઘણી ઓછી આપવામાં આવે છે. તેમણે પા. ૧૦૦ રૂ. એકરના આપ્યા હતા જેના હવે પા. ૧૩૫ આપવામાં આવે છે.

વિશ્વવાત્સલ્યની જરૂર

(પહેલાં પાનાનું અનુસંધાન)

અને ખીન્ન' રાષ્ટ્રોના ભોગે પોતાની સત્તા તરફ જુએ છે તે પછુ તિરસ્કારયુક્ત બની નાશ પામે છે.

"...દેવળો લોકોને ખરા માર્ગ બતાવતાં નથી. દુનીયાના વ્યવસ્થિત ધર્મોએ ખીન્ન' વિશ્વયુદ્ધ વખતે માનવ જાતને દગો દીધો હતો. આજે પછુ તે ફરી દગો દઈ રહ્યા છે. ઇશુખ્રિસ્તના મહાન અને સરળ શિક્ષણમાં કશી ખામી નથી. ઇશુખ્રિસ્તના એ પ્રકાશ અને પ્રેમમય શિક્ષણની આપણને આજે ફરી જરૂર છે. એજ પૃથ્વીપર ઇશ્વરની યોજના પુન:સ્થાપિત કરશે. દરમીયાનમાં ધર્મચુરઓ દેવળનું રક્ષણ કરવા અને તેની પુન:સ્થાપના કરવાની યોજનાઓ ઘડવામાં પડેલા છે. માનવ જાતને બચાવવા એ દેવળ ઇશુખ્રિસ્તને મદદ કરવાનું હોય તો તેને કશાં રક્ષણની જરૂર નથી અને પાર્થવિક અને રાજકીય સત્તા મારોને તેને લોભ ટળી જશે. દેવળોના તેતાઓને ભવિષ્યને ડર લાગી રહ્યો છે. 'ઇશ્વર પર શ્રદ્ધા રાખો અને દેવળમાં આવો, પરંતુ સૌથી વિશેષ તો દેવળને વૃક્ષાન કરનારની સામે લડો આ તેઓને નિરર્થક પોષાર છે.

'ધર્મનું હૃદય કારી ખાનાર મોટામાં મોટો સર્વો હોય તો તે અર્થવાદનું મૂળ પાપ તે સમજી નથી શકતો એ છે. તેની મોટામાં મોટી ગૃહસ્થ અર્થવાદ સામે લડવાની તેની નિષ્ણતા છે, તેની મોટામાં મોટી આધ્યાત્મિક નબળાઈ અર્થવાદને તે ગુલામ બનેલો છે તે છે અને તે કારણથી તે આગળ વધી શકતો નથી. આજે તે પોતાની વફાદારી માનવ સુખાકારીના કાર્યને નથી આપી રહ્યો પરંતુ દેવળના

એક ૮૦ વર્ષના મી. એસ ડી. લેટાળો, જે વેસ્ટર્ન એરીયામાં સૌથી મોટા જમીનદારોમાંના એક છે, તેમણે કહ્યું કે સરકાર મ્યુનીસીપલ કીમત કરતાં બમણા પૈસા નહિ આપે ત્યાં સુધી તે પોતાની મીલકત વેચશે નહિ.

ખીન્ન એકથી આક રેન્ડો ધરાવનારા સવળાએ પોતાની મીલકતો વેચવાની નાપુશી દર્શાવી હતી.

એક તેવુ વર્ષના લાકડીને ટેકે ઉમેશા ડોસા, લુકાસ મેરેટસેલે, જે માર્ટીનડેલ ખીન્ન-ગોરાઓના વક્ષવાટ માટે ખુદ્ધુ મુકાયું ત્યારથી ત્યાં વસે છે, તેણે કહ્યું કે, "આ વૃધ્ધાવસ્થાએ મહેનત કરી મેળવેલું સધળું છીનવી લેવામાં આવે એ ઘણું જ દુ:ખદ છે." "હેલ્થે દિવસે આફ્રિકનો શું કરશે" એ પ્રશ્નના જવાબમાં તેમણે કહ્યું: "ખામોશ પડડો. એ વખતે જેમું જશે."

અસ્તિત્વને આપી રહ્યો છે. યુદ્ધ બાદ ધાર્મિક લોકોએ ઇશુ ખ્રિસ્તનાં ખરાં આધ્યાત્મિક શિક્ષણનું લોકોને જ્ઞાન આપવાને બદલે દેવળો બાંધવાને પૈસા ઉભા કરેલા છે. દુનીયાને દેવળો ફરી બંધાવવાની એટલી બધી જરૂર નહોતી જેટલી ઇશુખ્રિસ્તના જેવું જીવન જીવતાં શીખવવાની હતી.

"આ સમત શબ્દો કહેવામાં ખ્રિસ્તી ધર્મ પર પ્રહાર કરવાનો આશય નથી અને વસ્તુત: તેના પર પ્રહાર નથી પરંતુ ખ્રિસ્તીધર્મની ખામી તરફ ધ્યાન ખેંચવામાં આવી રહ્યું છે. એ કરવાની જરૂર છે કારણ ધાર્મિક બાબતોપર ઘણું જ ઓછો વિચાર થઈ રહ્યો છે. આજે દેવળો અર્થવાદને પોષી રહ્યાં છે. અને અર્થવાદ પ્રત્યેની આ સાર્વજનિક વફાદારી માનવજાતને આપણે છે. જે ત્રીજું વિશ્વયુદ્ધ જામશે અને જેમ જર્મન લશ્કર પર મેળવ્યો હતો તેમ રશીયાના ટાળાઓપર મીવ રાજ્યો વિજય મેળવશે તો પછુ આપણા સુધારાના ધ્યેય તરીકે આર્થિક જીવનના ધોરણની આપણી દાલની વલણને આપણે પોષીશું ત્યાં સુધી આપણી ડારજી થશે. કોઈ પછુ માણસ એમ ન સમજે કે આ તેના ધર્મ પર પ્રહાર છે, પરંતુ મનુષ્ય સ્થિત દેવળનું લક્ષણ અને તેની નીતી અને પ્રવૃત્તિઓ, જેણે માણસના ધર્મને કમળે લઈ લીધેલો છે અને ધર્મ અને દેવળો બન્ને એક છે એવું માની લેવાને તેને મૂખ બનાવેલો છે, તેના ઉડો વિચાર કરતો તેને બલે કરી ચુકે. દેવળને સુધારવાની અત્યાવશ્યકતા છે. ખ્રીસ્તી ધર્મમાં રહેલું મહાન સત્ય સ્થાવર છે અને તે રહેવાનું છે.

"આજે દુનીયાની પરિસ્થિતિ એવી થઈ મજ છે કે વાત્સલ્ય ધરાવનાર એક બુદ્ધિશાળી માણસની કીમત આપણા રાષ્ટ્રને નેમજ દુનીયાને ખીજ કોષ્ટક પછુ જાતના ખાર માણસના કરતાં વિશેષ છે. મુશ્કેલી એ હકીકતમાં રહેલી છે કે એ બધાને પોતાની શક્તિનું બાન નથી. વાત્સલ્ય કેટલું છે એ તેઓ સમજતા નથી. તેથી તેઓએ માનવ સુખારીને માટે વાત્સલ્ય ધરાવતા માણસો તરીકેની જવાબદારી સ્વિકારેલી નથી." તેઓની સમક્ષ સત્ય હકીકતો રજૂ થએલી હોય અને પ્રકાશ પાડવા માં આવેલો હોય તો તેઓ જરૂર તે સ્વિકારે, કારણ તેઓ જ વાત્સલ્ય ધરાવનારા માણસો છે. તેઓ બોલે છે ઘણું અને કરે છે ઓછું કારણ દેખીતી રીતે નકામી થઈ પડેલી રૂઠ થએલી જુની પ્રણાલિકાથી દુનીયાના સવાલો હાથ ધરવા તેઓને કશા કામના જણાતા નથી.

"વાત્સલ્યને મહાન માનવ ગુણ સ્વપ્રકાશિત થવો જોઈએ. એ ગુણ આપણા વિચારોપર વચરન ધરાવતો થશે ત્યારે વિશ્વશાંતિ આપોઆપ સ્થપાશે. એ મહાન આશિર્વાદ આપણી સમક્ષ લાવનાર વાત્સલ્ય ધરાવનારો એજ પુરૂષો અને સ્ત્રીઓ. હશે કે જેઓ ધ્યેય સિધ્ધ કરવામાં સક્રીય રીતે પ્રવૃત્ત હશે. દુનીયામાં વસી રહેલા સવળા માનવીઓ માટે વિશ્વ વાત્સલ્યના આગ્રહબર્ધા પોપણથી જ આપણે એક સાથે ઉત્તન થઈશું અજાનતાથી ઉત્પન્ન થએલી બેદીલી દેશ, સત્તાની ભૂખ અને લોભવૃત્તિ રૂપી ઝેરના સીંચનથી આપણા સૌનું એક સાથે પતન થશે. આથી મહાન જરૂર વાત્સલ્યની વિશાળ શક્તિ સંગઠિત કરવાની અને દુનીયાના સવાલોને તે વ્યવહાર રીતે લાગુ પડવાની છે.

—ફ્રાન્સ બેલોના

અતી સુંદર અને મનનીય અંગ્રેજી લખાણનું તારણ.

શિક્ષક જોઈએ છીએ

હોંદી, ગુજરાતી, અને ઇંગ્લીશ શિક્ષકી શકે એવો શિક્ષક ગ્રેડમરટાઉન (સી. પી.)ની ગુજરાતી શાળા માટે જરૂર છે. અરજી કરનાર પોતાનો અનુભવ, શિક્ષણ, અને પોતાની સંપૂર્ણ માલીકી સાથે અરજી ઇંગ્લીશ તથા ગુજરાતીમાં મંત્રી ઉપર તા. ૧૫ ફેબ્રુઆરી ૧૯૫૫ પહેલાં મળે તેમ કરવી. ધર મફત મળશે. પગાર શું લેશે તે પછુ લખવું.

સરનાથ મંત્રી
ગ્રેડમરટાઉન ગુજરાતી શાળા,
૧૨ બાથર્સ સ્ટ્રીટ,
ગ્રેડમરટાઉન.
સી. પી.

ઈસ્ટ આફ્રિકા અને સેન્ટ્રલ આફ્રિકન ફેડરેશન ખાતેના હોદ્દાની કમીશનરનું પ્રવચન

પરદેશ નીતી

ઈસ્ટ આફ્રિકા અને સેન્ટ્રલ આફ્રિકન ફેડરેશન ખાતેના હોદ્દા સરકારના કમીશનર અને ખેલજીવન કોંગ્રેસ ખાતેના ડોનલ્ડ જનરલ શ્રી એમ. ગોપાલ મેનને જન્યુઆરી ૧, ૧૯૫૫ના હોદ્દા પ્રવચન દિવસના નવરોપીયા રેડીયો પરથી પ્રવચન કરતાં કહ્યું હતું કે :

“આને હોદ્દા પ્રવચન કયાને પાંચ વર્ષ થયાં છે. આ ઐતિહાસિક દિવસે હોદ્દા સરકાર અને પ્રજાની હું નમને શુભેચ્છા પાઠવું છું. દુનીયાને વધારે સારી બનાવવાના આપણા સમાન કાર્યમાં હું તમને અમારી શુભેચ્છાઓ પાઠવું છું.

હતી. કાયદો અને સુવ્યવસ્થા માત્ર નહિ પરંતુ દેશનું આયુ સામાજિક, આર્થિક અને રાજકીય જીવન અરથ વ્યવસ્થા કરી નાખવાને તેમાંની એક જ બાબ હતી. પરંતુ એ તોફાનમાંથી આપણે પસાર થઈ ગયા અને આશા અને વિશ્વાસથી આગળ વધી રહ્યા છીએ.

આપણું બંધારણ ધર્મ, વાણી, અખબારી અને છુટથી હળવ મળવાની સ્વતંત્રતાની આંદોલની આપનાઈ છે. કાયદાથી નીમમળદ થએલી સ્વતંત્રતા અને સ્વતંત્ર હુદ્દિપુત્રક થએલા કાયદાના સુખમય સુમેળમાં યુનાઈટેડ કોમન્વેલ્થ સાથે આપણે પણ માનીએ છીએ. લોકરાસને તેની વ્યવસ્થિતતા અને અંકુશ હોવાને જોઈએ પરંતુ તેના મુખ્ય આસ વ્યક્તિ સ્વાતંત્ર્યમાં રહેલા છે એ આપણે સમજીએ છીએ.

પાંચ વર્ષીય યોજના

“જેટલા પાંચ વર્ષમાં બંધ ઉલોગોને પાયો મળ્યુત રોપાયો છે અને આપણી પ્રિટિ સામેજ એ વિશાળ ઇમારત ચણાઈ રહી છે. ૧૯૩૯ના સમયમાં ઉછરેલા આપણે જેટ પ્યેનો, વાહનો, વેગનો, ઓટોમોબીલો, આગબોટો, ટેલીફોનો, કેમીકલ્સ હાર્ટ-લાઈટ્સ, પેત્રોના ઓઇલ્સ, ધંત્રી ચાલતા પંપો, ડીઝલ એન્જીનો, ઇલેક્ટ્રીક મોટરો, શીવવાનાં સંચાએ, વીજળીના પંખા, બાઈસીકલ અને ખીજ અનેક ઔદ્યોગીક વસ્તુઓ નાના નહિ પરંતુ ઘણા મોટા પ્રમાણનાં આપણા દેશમાં બની રહી છે એ એક ખરાં પડી રહેલાં સ્વપ્નની જેમ નિહાળી રહ્યા છીએ. પરંતુ પાંચ વર્ષીય યોજનાએ ગેતી અને ઔદ્યોગીક વસ્તુ ઓના ઉત્પન્નને વેગ આપેલો છે. મીઠાંથી લઈને લોહાંની મોટી ઉપજ થઈ રહી છે સાત વર્ષના ટુંકા ગાળામાં, પચાસ લાખ ટન અનાજની જે તંગી હતી તેને બદલે આપણે સ્વાવકાળી બની ગયા છીએ એટલું જ નહિ પરંતુ વધારાનું અનાજ ઉત્પન્ન કરતા થયા છીએ. ખીજ પાંચ વર્ષીય યોજનામાં આશા રખાય છે કે, ખેડારી, જે આપણો એક મોટો પ્રજા છે, તેને આપણે ધણે અંશે હળવે કરી સહીશું. ઓટીશ અને અમેરીકાની સુડી આપણા ઉલોગો રચાયવામાં આપણને મદદ કરી રહી છે. નવું દસ લાખ ટનનું સ્ટીલ પ્લાન્ટ રચાયવાની યોજના ધડવાને ટુંક સુદતપર હોદ્દાની મુલાકાતે આવનાર ઓટીશ સરકારના મીશનના હમથાજ આવેલા અખરથી હોદ્દા અને ઓટીશ વચ્ચેના સહકારનું બીજું એક મહાન પ્રકરણ પુરું થશે.

“આપણી પરદેશ નીતી રાષ્ટ્રપિતા મહાત્મા ગાંધીજીની સુચના અને પ્રોત્સાહનથી ધડાએલી છે. તે ખુલ્લી, સત્ય, શાંતી, અને કાયમની ગૈત્રી અને આંતરરાષ્ટ્રીય સહકારપર ચલાએલી છે. આપણું દિલ વિરોધી નહિ પરંતુ સુસંગત છે અને આપણે માનીએ છીએ કે આપણું ભાવિ તેમજ માનવજાતીનું ભાવિ યુદ્ધના નહિ પરંતુ શાંતીના વિજયપર અવલંબેલું છે. જેલાં સાત વર્ષમાં આપણે લડાઈ અને તંબતાનો વિસ્તાર ધટાડવાની અને શાંતીનો વિસ્તાર વધારવાને ઘણીજ મહેનત કરેલી છે. આપણે કંઈ પણ ઔદ્યોગ કે પ્રદેશીય લાભ વાંછતા નથી. અને તેથી આપણે માનીએ છીએ કે આપણા ઐતિહાસિક ભાવિ તરફ જેમ જેમ આપણે આગળ પ્રયાણ કરતા જઈશું તેમ તેમ આપણે સઘળા લોકો, સઘળા દેશો અને સઘળા સરકારોની સ્થાયી ગૈત્રી અને સમજુતી પ્રાપ્ત કરતા થઈશું. આપણા મોટાં પડોશી પાકીસ્તાન સાથેના આપણો સંબંધ હજુ જો કે નાજુક, યુગવાયલો અને મોટા સવાલોથી ભરેલો છે છતાં ધીમે ધીમે તે સુધરવા લાગ્યો છે. તમારી સમક્ષ ખોલી રહ્યો છું ત્યારેજ પાકીસ્તાનના અવરનર-જનરલ નામદાર યુલામ મહમદ સાહેબ દિલ્હીમાં પ્રવચન દિવસ-દિવસની-ઉજવણીમાં ભાગ લઈ રહ્યા છે. આપણે ઉમેદ રાખીએ કે સઘળા વહેમો અને બયોના અંતેનો આ આરંભકાળ છે.

“બૌદ્ધિક અને રાજકીય બેદો તો ચાલુ રહેશે જ પરંતુ આધુનિક શોધો થી અંતર હવે લગભગ ભુસાઈ ગયું છે. દુર દુર વસી રહેલા લોકોને એક બીજા સાથે નજીકના સંબંધમાં આવવું પડેલું છે. આપણા પોતાના મુશ્કેલ અને યુગવાયેલા સવાલોમાં રચ્યા પચ્યા આપણે દુનીયાના સઘળા ભાગો

માં એક બીજાની કેટલા સમીપ આવી પડેલા છીએ એ સમજી શકતા નથી. “યુનાઈટેડ કોમન્વેલ્થ અને અન્ય મહાન લોકશાસન વાળા દેશોની સાથે લોકશાસનના સિદ્ધાંતોના મહાન વારસાપર ચલાએલ શાંત, પ્રગતીમાન અને પ્રકાશિત દુનીયા રચવાના મહાન કાર્યમાં આપણે સઘળા ભાગીદારો છીએ. “હું હાર્દિક ઉમેદ રાખું છું કે બંધિબંધના દિવસોમાં આ દેશના સઘળા જાતીના લોકો સંગીત થઈ ઉભા રહેશે અને આપણા સમાન આદર્શોને માટે કામ કરશે કે જેથી અરસપરસની માન, વિશ્વાસ અને ગૈત્રીની ગાંઠો વધારે મજબુત અને સદાકાળ રહેનારી બને.”

આભાર

તા. ૧-૧-૫૫ના રોજે વજીયાબેન રજુછોડજી અચાનક હૃદય બંધ પડવાથી મેરણ પામ્યાં હતાં અને તે દિવસે તેમના દેહને અગ્નિ સંસ્કાર કરવામાં આબેલો હતો. મરનારની પતિ શ્રી રજુછોડજી ગોપાળજી તરફથી તેમના યુદ્ધ સ્વર્ગરથ ના આત્માની શાંતી અર્થે પ્રાર્થના થઈ હતી અને જુદી જુદી સ્થાનોને દાન આપવામાં આવ્યું હતું.

આ શોકપ્રસત પ્રસંગે તાર, પત્રો દ્વારા દિલસોજી પાઠવનાર દરેકને તે સ્વર્ગરથના સુપુત્રો અને કુટુંબીજનો આ ભાર માને છે.

વેચવાના છે

નવસારી સ્ટેશન રોડ પર, બનરમાં ત્યા સોસાયટીઓમાં મહાન અગર ખુલ્લા પ્લોટ લેવા માટે અખર નેચનલ સેવિંગ્સ સર્ટીફિકેટ (આવક વેરાથી મુક્ત વ્યાજ) ખરીદવા લખો:

એમ. જનાર્દન ભટ્ટ.
 Authorised Agent For
 Government of India
 National Saving Certificate.
 બાબા સાહેબની હવેલી,
 Navsari, Bombay, India.

એટલું તમે જાણો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની સન લાઈફ ઓફ ઇન્ડિયા ઉપરોક્ત કંપનીના હમો સત્તાવાર એજન્ટ છીએ.

ઉપરાંત

દક્ષિણ આફ્રિકાની વરિષ્ઠ અદાલતની કેપ ઓફ ગુડ હોપ પ્રોવીડેન્સીયલ ડીવીઝનના સરકાર તરફથી નીમાયેલા અંગ્રેજી તથા ગુજરાતી ભાષાના સરકાર છીએ તેમજ અંગ્રેજી ઉપરોક્ત અંગ્રેજી કોર્ટ પણ ભવનું કામકાજ વિના વીલંબે ત્વરિત અતીએ થઈ શકે છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA
 GENERAL AGENT
 Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.
 Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road,
 P.O. Box 4624. CAPETOWN
 Phone 32390

“કોમન્વેલ્થ સઘળા પ્રવચે દેશો અને રાષ્ટ્રોપર ઘણું ધરાવનારી એક મહાન મંચ છે. સમયા વહેણ અને અનેક મુશ્કેલ પ્રશ્નોમાંથી તે પસાર થઈ ગઈ છે. તેને નથી કોઈ વળગેલો કે નથી એક ભાગીદારો બીજાના ઉપર પોતાનું મનરિવપણું રચાયવાનો પ્રયત્ન કરવાપણું સઘળા મહાન માનવ સંસ્થાઓની જેમ સમયાના વહેવા સાથે તે દરિતમાં આવેલી છે અને આને તે એક સારાને માટેનું જીવંત બળ છે.

“હોદ્દા જમાનાઓ (I) પૂર્વ અને પશ્ચિમ વચ્ચેની સુવર્ણ શ્રાંખલા સમાન છે. બૌદ્ધિક અને પ્રદેશીય રીતે બંધે આપણે પુર્વના દોષોએ પરંતુ સંસ્કૃતિક અને રાજકીય રીતે આપણે પુર્વ તેમજ પશ્ચિમના છીએ.

“આઝાદી પ્રાપ્ત થતાં આપણાપર એવી મહાન મુશ્કેલીઓ આવી પડી હતી કે જે પડી જવી લગભગ અશક્ય

આફ્રિકનોનો સવાલ

આફ્રિકનોનો સવાલ દિન પર દિન વધારે મંબીર બનતો જાય છે. જોહાનીસબર્ગના વેસ્ટન ઓરિયાનમાં થી હજારો આફ્રિકનોને માણલો દુર મેડાલેન્ડમાં કાઢવાની ઊલ્લાસ નો ચાલી જ રહી છે. હવે તેઓને વેસ્ટન ગ્રેવીન્સમાંથી પણ કાઢવાની વાત ચાલી રહી છે કારણ કલોડોને માટે ત્યાં સમાવેશ કરવો છે. કલોડોની સંખ્યા વેસ્ટન ગ્રેવીન્સમાં મોટી છે અને સરકાર તેઓને માટે ત્યાં સમતક કરવાનો ઇરાદો રાખે છે.

આ બાબતનાં મી. જોન મોલડીનો, જે એલગીનમાં એક ગુરુતા દારમર છે, તેણે 'નાટાલ ડેલી ન્યુસ્'ના ખબર પત્રીને કેપટાઉનમાં જણાવ્યું છે કે, "વેસ્ટન ગ્રેવીન્સમાંથી જે આફ્રિકનોને કાઢવામાં આવશે તે ત્યાં દારમીંગ સાવ અટકી પડશે. એકલા કલડો લોખંડી કામ ચલાવવું અશક્ય યજ પડશે કારણ કલડો મજુરો પુરતી સંખ્યામાં મળી શકતા નથી.

જોહા નોકરી મંગે છે તેટલા કલોડોને તે એમે વજરે છીએ પરંતુ તે કેપરાંત ૫૦૦થી ૬૦૦ આફ્રિકનો પણ રાખીએ છીએ.

જુના વખતમાં એમ કલડો લોખંડીને ટાળવાનું રાખતા હતા પરંતુ આજે તે મળવા મુશ્કેલ છે. તેઓ આગળ વધેલા છે અને વધારે સારી નોકરીઓ માં લાગી મયા છે.

રાષ્ટ્રપતિ ડો. રાજેન્દ્ર પ્રસાદનો સંદેશો

તા. ૨૬ જાન્યુઆરી ૧૯૫૫ના આજના પ્રજાસત્તાકના પંચમ વાર્ષિક દિન પ્રસંગે દેશવરમાં વસતા ભારતવાસીઓને રાષ્ટ્રપતિ ડો. રાજેન્દ્ર પ્રસાદે નીચેના સંદેશો પાઠવ્યો હતો :

"આપણા પ્રજાસત્તાકના આ પંચમ વાર્ષિકોત્સવ પ્રસંગે વિદેશમાં વસતા ભારતવાસીઓને હું મારાં અભિનંદન અને શુભેચ્છાઓ પાઠવું છું. આજે જ્યારે આખો દેશ આનંદોત્સવ માણી રહ્યો છે ત્યારે આપણો વિચાર દુનિયાના અન્ય ભાગોમાં રહેતા આપણા રાષ્ટ્રજનો તરફ વળે એ સ્વાભાવિક છે. ભારતના લાંબા અને વિવિધ રંગી ઇતિહાસના એક સર્વોચ્ચ વયસ્વી પ્રસંગના વાર્ષિક દિનની આ ઉત્સવ-પણે કોઈ પણ દેશમાં વસતો પ્રત્યેક ભારતવાસી માનુષ્યે ભારતનો આજે વિચાર કરે એમ હું ઇચ્છું છું.

"સ્વતંત્ર ભારત માનવ પ્રગતિનાં બધાં ખરાં ક્ષેત્રોમાં સમૃદ્ધિ, ઔદ્યોગિક તથા ખેતીવિવેક વિકાસ અને આધુનિકતાને પથે સિદ્ધગતિએ સંચરી રહ્યું છે. એનો યશ આર્થિક ક્ષેત્રના પુનઃનિર્માણની આપણી યોજનાશક્તિ

"અમારું કાર્મ પંચથી સાથે છે પરંતુ બધું જ પંચથી યજ શકવું નથી. એપેક્ષ અને મુન્સ કંઈ પંચથી ઉતારી શકાતા નથી.

"વળી કાર્મરો ઉપરાંત જંગલ ખાતું આફ્રિકનો વિના શું કરશે? તેની પાસે હલ ટકા આફ્રિકન મજુરો છે. વળી રેલવે તેના વિના શું કરશે?

"નેટીવ એઈસ ડીપાર્ટમેન્ટ સાથે અમારે હમેશાં સારો સંબંધ વર્તવો આવેલો છે. અને તેણે અમને આફ્રિકનોને અમારા કાર્મમાં લાવવા દીધેલા છે.

"આફ્રિકનોને વેસ્ટન ગ્રેવીન્સમાંથી કાઢવાને તેઓ મંબીરપણે ઇરાદો રાખતા હોય એમ હું માનતો નથી. તેઓ સારી રીતે જાણે છે કે એ વસ્તુ બનવી અશક્ય છે. સિવાય કે તેઓ એ પ્રાંતને પાવમાલ કરી નાખતા માંજતા હોય અને ટ્રાંસવાલમાં રીપબ્લીક રચાવવા માંજતા હોય.

"પરંતુ સરકારની એટલી વાત હું માનું છું કે આફ્રિકન મજુરોને બહાર થી લાવવા જોઈએ. એવા ધણા સારા આફ્રિકનોને હું જાણું છું કે જેઓ પોતાની પત્નિઓ આ લતામાં આવવા બાદ પાવમાલ ચલા છે. તેઓ ની પત્નીઓ આવી કંઈ ખીર બનાવતી યજ જાય છે અને પછી પેસાદાર બને છે અને નોકરી મોટી વજરે નકામાં યજ જાય છે.

અને પ્રજાના સહકારને ઘટે છે. સર્વત્ર નવજાગૃતિનાં ચિહ્નો દષ્ટિગોચર થાય છે. માત્ર પ્રદેશોમાં પણ આગે કદમ કરવાનો હલ્ય શુદ્ધ ઉત્સાહ ફરી વળેલો છે એમ આપણે કહી શકીએ. ૨૨તા

ઓ, ખેતરો અને પ્રબળીય મહાનો માટે અપાતું સ્વેચ્છિત કામ આ સત્વ વસ્તુનું અર્થસૂચક દર્શન છે. નાની મોટી વિવિધ યોજનાઓ આપણા દેશના દિવાર ફેરવી નાખશે, આપણા આંગ્ય અર્થકારણમાં પલટો આણુશે અને રહેણી કરણીનું સામાન્ય ધોરણ ઉચું લાવશે એ હવે સ્પષ્ટ થતું જાય છે.

"આંતરરાષ્ટ્રીય ક્ષેત્રમાં ભારત જે અમલનો ભાગ બનવી રહ્યું છે તેથી તમો કદાચ અમારાથી વિશેષ નહિ તો અમારા જેટલા જ વાઠેમાર તો છોજ. પારકા દેશોની પ્રજાઓના સંસર્ગને અંગે તમોને આપણી વિદેશ નીતીની અસર પારખવાનો અને નિહાળવાનો લાભ મળે છે. અહીંસા અને શાંતિબળી સહ-અસ્તિત્વના સિદ્ધાંતથી પ્રેરણા પામી અમો વિસ્વ શાંતિના રક્ષણ કાર્યમાં કંઈક હિસ્સો આપી શક્યા છીએ તેથી અગોને આનંદ અને સંતોષ થાય છે. અમારી વિચારણાને વાસ્તવિક આચરણમાં મુકવા અમો બારે જવાબદારીઓ ઉઠાવતાં પણ અચકાયા નથી. દોઢી ચીનમાં આજે આપણા દેશ બાંધવોએ ઉઠાવેલી જવાબદારી એનું પ્રત્યક્ષ ઉદાહરણ પુરું પાડે છે.

ભારતના કિનારાની કે સીમાની ચેલેપાર વસતા સર્વે દોઢીઓ પર પોતાનું ચારિત્ર્ય અને પરદેથી પ્રજા વચ્ચેનું પોતાનું જીવન આપણા આદર્શો અને આપણી નીતિને મુસંગત રહે એ જોવાની એટલી જ બારે જવાબદારી છે એમ હું કહીશ બહારની દુનિયાની દષ્ટિએ તમોને કદાચ દોઢી પરદેશ નીતીના પ્રત્યક્ષ અંમરૂપ લેખવામાં આવે. આ પરિસ્થિતિમાં તમો જે કંઈ વિચારો કે કરો ત્યારે દોઢીની પ્રજાલી અને દોઢીની પ્રતિષ્ઠા લક્ષમાં રાખવાનું ચુકશો નહિ.

"ફરીથી આ આવતું વર્ષ આપ સર્વને વિશેષ સુખ, આનંદ અને સમૃદ્ધિ આપનારું બનેા એવી મારી પ્રાર્થના અને શુભેચ્છા છે."

પર મુરુ

—ડરબનના શ્રી રમણીકલાલ અમુલખ ગોશળીઆ તરફથી પોતાની સુપુત્રીના શુભ ભગનીના પુશાલીમાં અને શ્રી. છોટાલાલ કાપાભાઈ તરફથી પોતાના સુપુત્રના શુભ ભગની પુશાલીમાં શ્રીનીકસ સંસ્થાને મળેલી પાંચ પાંચ ગીનીની બેટ સાબાર સિવકારીએ છીએ.

—જોહાનીસબર્ગની મેસર્સ નારણ્ય ક્ષધર્મની ફર્મના શ્રી. હનાભાઈ જીવણજી ના સુપુત્ર શ્રી હીરાલાલના શુભ ભગની પુશાલીમાં તેમણે શ્રીનીકસ સંસ્થાને ગીની ૫ મોકલી છે જે સાબાર સિવકારીએ છીએ.

—જોહાનીસબર્ગની જાણીતી પહેડી મેસર્સ એચ. કે. ગોકળ એન્ડ સન્સ ના શ્રી. હરીભાઈ ગોકળના કુંક મુદત પર ચએલાં શોકળનક અવસાન નિમિત્તે તેમના સુપુત્ર શ્રી. ધીરુભાઈ એચ. ગોકળે પોતાના પૂજ્ય પિતાશ્રી નો સમરણ્યથે અન્ય સંસ્થાએને દાન આપવા સાથે ૨૫ ગીની શ્રીનીકસ સંસ્થાને આપેલ છે જે સાબાર સિવકારીએ છીએ.

—જુકડીપીમ, ઇનકમ ટેકસ રીટન્સ, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલીપરન્સ અને ઇનસ્પેક્ટરન્સ માટે મળેા :

આર. વીકલ
૨૧૩ મેકોસા હાઉસ, ૧૭ કમીશનર સ્ટ્રીટ, સેકન્ડ ફ્લોર, ફેરારટાઉન, જોહાનીસબર્ગ, ફોન ૩૩-૧૬૫૪.

જે અઠવાડીક પંચાંગ							
વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૫ ફેબ્રુઆરી	હીંદુ ૨૦૧૧ માઘ	મુસલમાન ૧૩૭૬ ડીજરી ૧૧. ૩. આ.	પારસી ૧૩૨૪ મહેર	સુર્યોદય ક. મી.	સુપૌરત ક. મા.	ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો
શુક્ર	૪	૧૬	૧૨	૧૦	૬	૫-૨૫	૬-૫૪
શની	૫	"	૧૩	૧૧	૭	૫-૨૬	૬-૫૪
રવી	૬	"	૩૦	૧૨	૮	૫-૨૬	૬-૫૩
સોમ	૭	સુદ	૧	૧૩	૯	૫-૨૬	૬-૫૩
મંગળ	૮	"	૨	૧૪	૧૦	૫-૨૭	૬-૫૩
બુધ	૯	"	૩	૧૫	૧૧	૫-૨૭	૬-૫૨
ગુરુ	૧૦	"	૪	૧૬	૧૨	૫-૨૭	૬-૫૨
શુક્ર	૧૧	"	૪	૧૭	૧૩	૫-૨૮	૬-૫૨
શની	૧૨	"	૫	૧૮	૧૪	૫-૨૮	૬-૫૨
રવી	૧૩	"	૬	૧૯	૧૫	૫-૨૮	૬-૫૨
સોમ	૧૪	"	૭	૨૦	૧૬	૫-૨૯	૬-૫૧
મંગળ	૧૫	"	૮	૨૧	૧૭	૫-૨૯	૬-૫૧
બુધ	૧૬	"	૯	૨૨	૧૮	૫-૨૯	૬-૫૧
ગુરુ	૧૭	"	૧	૨૩	૧૯	૫-૩૦	૬-૫

ભારતનો પત્ર

(અમારા અખરપત્રી તરફથી)

મુંબઈ તા. ૧૧-૧-૫૫.

ગુજરાત-સૌરાષ્ટ્રની કોલેજોમાં કઈ ભાષામાં શિક્ષણ આપવું તે અંગે ગુજરાત યુનીવર્સિટીની સેનેટ અને મુંબઈ રાજ્યના ડેપુટી પ્રધાન-એક્ઝેક્ટિવ ડે મુંબઈ સરકાર વચ્ચેનો ઝગડો ફરી મોખરે આવી રહ્યો છે. અગાઉ ગુજરાત યુનીવર્સિટીની સેનેટમાં આ અંગેના ઠરાવ પરત્વે જે ઝગડો ઉભો થયો હતો, તે હું અગાઉ આપી અંચો છું. હવે ગુજરાત યુનીવર્સિટીની સેનેટે કોલેજોમાં શિક્ષણના માધ્યમ તરીકે માતૃ ભાષા-ગુજરાતીને જ રાખવાનો નિર્ણય કર્યો છે. વધુમાં સેનેટ પોતાના આ નિર્ણયની નજીક સઘળા કોલેજોને કરી દીધી છે અને જણાવ્યું છે કે, શરૂઆત તરીકે આવતા ગુનમાં કોલેજો ઉધડે ત્યારે કોલેજના પ્રથમ વર્ષમાં (ફર્સ્ટ ઇયર આર્ટ્સ કે સાયન્સ) ગુજરાતી ભાષામાં જ બધું શીખવવાનું શરૂ કરવું. આમ જે મુંબઈ સરકાર આ સંબંધમાં સત્તાવાર રીતે કંઈ પગલાં ન લે તે ગુજરાત યુનીવર્સિટી કોલેજોના એક પછી એક ધોરણમાં ગુજરાતી ભાષાને જ દાખલ કરી છે. કૃષ્ણાંક અને પુના યુનીવર્સિટીએ પણ માતૃ ભાષામાં જ ઉચ્ચ શિક્ષણ આપવાનો નિર્ણય કર્યો છે. મુંબઈના ડેપુટી પ્રધાન શ્રી દિનકરરાવ દેસાઈ અને મુંબઈ સરકાર રાષ્ટ્રભાષા હોદીમાં જ ઉચ્ચ શિક્ષણ આપવાની અત્યાર સુધી ધિમાયત કરતા આગ્રહા છે. ગુજરાત યુનીવર્સિટીની સેનેટ સાથેના મતભેદો બહાર આગ્યા પછી હજી સુધી સરકારે સત્તાવાર રીતે આ સંબંધમાં કંઈ નિર્ણય લીધાં નથી, પરંતુ હવે તેને જલદીથી આ સંબંધમાં નિર્ણય કરવો પડશે, કેમકે નહિ તે એક વખત જે ગુજરાતીમાં શિક્ષણ અપાતું શરૂ થઈ અર્થ તે પછી તેને બંધ કરાવવા નતાં વિવાદોમાં મુશ્કેલીમાં મુકાઈ જશે.

ખાતર ગોટાળા કેસ

સમગ્ર ભારતભરમાં અને ખાસ કરીને ગુજરાતીઓમાં ધણો જ રસ જાગનાર ખાતર-ગોટાળા કેસનો ખાસ જને સુકાદો આપી દીધો છે. આ ખટલાના મુખ્ય આરોપી શ્રીરતિલાલ નાણાવટી ધણા મોટા ગુજરાતી શ્રીમંત છે અને એક વખત હોદી વેપારી મંડળના પ્રમુખ પણ થઈ ચુક્યા છે. રશિયાથી આપાત કરવામાં આવેલા રાસાયણિક ખાતરના સરકાર પાસેથી ઉચ્ચ ભાવ પડાવી લેવા માટે ફોનદારી કાવતરું કરવાનો તેમની સામે આરોપ મુકાયો હતો. શ્રી કનેયાલાલ મુનશી ભારતના ખોરાક ખાતાના પ્રધાન બન્યા ત્યારે તેમને આ ગોટાળાની અંધ

આવી હતી અને એ સમુપના ભારત સરકારના ખેતિવાહી-ખાતાના મંત્રી શ્રી એસ. વાઇ. કૃષ્ણસ્વામી (આઇ. સી. એસ.) તથા ખાતર ખાતાના ડીરેક્ટર શ્રી સી. એસ. ડી. સ્વામીએ શ્રી નાણાવટી પાસેથી કાંચ લઇને ખાતરના સરકાર પાસેથી ઉચ્ચ ભાવો અપાળ્યા નો તેમને શક ગયો હતો. આ પછી આ સમગ્ર પ્રકરણની તપાસ થઈ હતી અને પ્રાયશ્રીક પુરાવા જણાતાં મેસર્સ નાણાવટી એન્ડ કુ.ના મેનેજીંગ ડીરેક્ટર શ્રી રતિલાલ નાણાવટી, તેના મેનેજર શ્રી એન. કે. શાહીની, મંત્રી શ્રી આર. વી. શાહ તથા દિલ્લી શાળાના મેનેજર શ્રી આર. સામે તથા શ્રી કૃષ્ણસ્વામી તથા શ્રી સ્વામી સામે કેસ કરવામાં આવ્યો હતો. ના. જ. ને. શ્રી રતિલાલ નાણાવટીને એક વર્ષની સખત ઠેક અને રૂ. ૧૦૦૦૦ દંડ અથવા તે વધુ ૬ માસની કેદની સજા કરવાની હતી. બ્યારે શ્રી કૃષ્ણસ્વામી અને શ્રી સ્વામીને દરેકને છઠ્ઠ માસની સખત ઠેક અને રૂ. ૫૦૦૦ દંડની સજા કરી હતી. શાહની, શાહ અને આર. વી. સામે પાંચ માસની કેદની સજા કરવામાં આવી હતી.

શ્રી રતિલાલ નાણાવટી મુંબઈના વેપારીઓમાં આગેવાન રચાત ધરાવે છે અને તેમણે પાકા ખાતે નાણાવટી ધરિપતાલ બંધાવી છે.

મકર સંક્રાંતી

આ વખતે મકર સંક્રાંતિના દિવસોમાં પતંગ વાળોએ અને માંલવાળા એએ ગયા વર્ષ કરતાં ધણી વધુ કમાણી કરી હતી. મુંબઈ, અમદાવાદ, સુરત, વડોદરા જેવા મોટા શહેરોમાં તે વહેલી સવારથી જ આકાશ પતંગોથી જ છવાઈ અર્ધ હતું. કયાંય ખાલી જગ્યા જડે નહિ. સૌ કોઈ અગાથીએ પર ખડા થઈ "પતંગ કાટા" કરવાનો જોરમાં હતા. આ વખતે જીવન માટે જરૂરી એવી અનાજ, ઘી, દુધ, શાકભાજી વગેરેના ભાવો સારા પ્રમાણમાં ચડી ગયા હોવાથી લોકો પાસે અન્ય ફાલતુ ખર્ચો માટે પૈસા ફાજલ પડ્યા હોય એમ લાગે છે. વચ્ચે સિનેમાઓમાં મોટી મંદી આવી ગઈ. "હાઉસ ફુલ"ના ન્યાં અગાઉ પાટિયાં નજરે પડતાં અને ટિકટોની અગાઉથી વ્યવસ્થા કરવી પડતી, તેના સ્થાને રડયા ખડયા માણસો જ હાઉસમાં દેખાતા. આને પરિણામે શીઓનું ઉત્પાદન પણ ઘટ્યું હતું. પરંતુ હવે ફરી સિનેમા-નાટકો વગેરે પૂરનેશમાં કમાણી કરે છે. ઉપરાંત હવે રાસ-ગરબા, તૃત્યો અને સંગીતની

મહેરીલોનું કામકાજ ખુબજ વધી પડ્યું છે. સરકારે કલાઓને ઉત્તેજન આપવાની ફરેલી વાતને જનતાએ ઉપાડી લીધી હોય એમ લાગે છે. મુંબઈ શહેરની વાત કરીએ તો અત્યારે આવા રોકડો કલા-મંડળો દરતી ધરાવે છે અને રાજ કેટલાય મંડળોના 'સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમો' જુદા જુદા હોલમાં હોયજ

નાતોના વાર્ષિક મેળાવડામાં પણ બે નોતા રાસ ગરબા હોયજ. પરંતુ આ વખતે રાસ-ગરબાની મુખ્યમાં યોજવામાં આવેલી દરીદ્રાઈમાં ગરબાનું તથા રાસનું પ્રથમ ધનામ દરીજન બહેનોજ લઈ ગઈ! સેંકડોના ખર્ચે બનકભર્યા ફોસો સાથે નાચુક રીતે ગરબા લેનાર ઉચ્ચ વર્ણની બહેનોનો નંબર ન લાગ્યો.

વિવિધ અખરો

જે હાની સર્ગમાં પ્રજ્ઞસત્તાક દિન વિસમ

શ્રી ટ્રાંસવાલ હોંદુ સેવા સમાજે ભારતના પ્રજ્ઞસત્તાક દિનની પાંચમી સંવત્સરી બહુ ધામધુમથી ઉજવી હતી. સેંકડો સ્ત્રી, પુરૂષો અને બાળકોથી જેહાનીસખમનો શ્રી માંધી હોલ ચિકાર ભરાઈ ગયો હતો.

પ્રમુખશ્રી પ્રા. સો. જોશીએ સમારંભની શરૂઆત શ્રી માંધી ભારત વિદ્યાલયની બાળાઓએ તણ્યાર કરેલ પ્રાર્થનાથી કરી હતી. એક સ્વાગત ગીત દારા રાષ્ટ્રપિતા પુ. ગાંધીજીને કુલદાર પહેરાવવામાં આવ્યો હતો. વિદ્યાલયનાં બાળકો દારા રજુ થયેલ મનોરંજક કાર્યક્રમમાં એક ગીત ઝંડા વંદનનું પણ હતું. શ્રી જોશીએ રાષ્ટ્રપતિનો સંદેશો વાંચી સંબળાવ્યો હતો. હોંદીઓએ પોતાની પ્રજ્ઞાથી અને હોંદુનું મૌરવ ન ભુલવું જોઈએ એ વસ્તુ પર ભાર મુકવામાં આવ્યો હતો. શ્રી ડાહ્યાભાઈ પટેલે પણ પ્રાસંગિક વિવેચન કર્યું હતું. ભારતની નવરચનામાં પ્રજ્ઞતિરીલ થયેલ ભારત સરકારને અભિનંદન આપનારો અને પ્રજ્ઞતા સહકારથી દેશની પ્રતિદિન પ્રગતિ યાચ એવી પ્રાર્થના કરતો ડેરાવ સર્વોચ્ચમતે પસાર થયો હતો. સંગીત વિગેરે બાદ મંત્રી શ્રી મનમોહ બચુભાઈએ આભાર દર્શાવ્યો હતો અને રાષ્ટ્રગીત ગાઈ સભા વિસર્જન થઈ હતી.

પ્રીટોરીયા હોંદુ સેવા સમાજ

શ્રી પ્રીટોરીયા હોંદુ સેવા સમાજની વાર્ષિક જાહેર સભા સમાજ હોલમાં શ્રી બાણુભાઈ રૂદરજીના પ્રમુખ પણા નીચે મળી હતી. પ્રાર્થના બાદ આમલો વર્ષની મીનીટસ વંચાયા બાદ મંત્રીનો ઉવાલ રજુ થયો હતો જે સર્વોચ્ચમતે સ્વીકારાયો હતો. ઓડીટરે ખનનયોનો રીપોર્ટ ન તપાર્યા હોવાથી મુલતરી રાખવામાં આવ્યો. ત્યાર બાદ નીચે પ્રમાણે:

નવા કાર્યકર્તાઓ સુંટાયા હતા. મેસર્સ: નાયાલાલ જી. કાલા, ગોકળ દાસ ગોર્લેદજી, પોપટભાઈ ત્રેમાભાઈ, રણજીભાઈ જુલાભાઈ. પ્રમુખ: શ્રી જમનાદાસભાઈ રણજીભાઈ; ઉપ-પ્રમુખો: મેસર્સ: ડોકટર બચુભાઈ મીસ્ત્રી, બી. આર. યુજી, ગીરધરલાલ એન. જી.

કાલા, વાલજીભાઈ માધવજી. બાણુભાઈ રૂદરજી; મંત્રીઓ: મેસર્સ ડી. ડી. પટેલ અને એન. એમ. પટેલ; ખનનમી: મોહનભાઈ ત્રેમાભાઈ; ઓડીટર: રામભાઈ જેરામભાઈ.

સમિતિ સભ્યો: મેસર્સ બાણુભાઈ દયાળજી, નારણભાઈ જોશી, બાઈચંક ભાઈ ગોર્લેદજી, ધીરુભાઈ એમ. જોશી, નરોત્તમભાઈ એન. જી. કાલા, રામજી ભાઈ નાનાભાઈ, ધીરજીભાઈ સોમાભાઈ, પરભુભાઈ મંગળભાઈ, છોડુભાઈ મકનજી, પરામજી જીવાભાઈ, લક્ષુભાઈ લાલાભાઈ, જીવજીભાઈ રામભાઈ, નારણભાઈ બાણુભાઈ, ભાતુભાઈ કાલભાઈ, ભગવાનજી કલ્યાણજી, નગીનભાઈ ડાહ્યાભાઈ, જીવજી કલ્યાણજી, કલ્યાણભાઈ બાણુજી, રાવજીભાઈ ભીમાભાઈ, હીરાભાઈ જસમતભાઈ છોડુભાઈ ભગાભાઈ.

પોર્ટબેલીડાએથ ક્ષત્રિય

ગુજરાતિ મંડળ લગ્ન પોર્ટબેલીડાએથનાં નાણીતા વતની શ્રી. લાજાભાઈ દાજીભાઈના સુપુત્ર રમજીલાલના શુભ લગ્ન કેપટાઉન નિવાસી શ્રી. ડાહ્યાભાઈ દલ્લની સુપુત્રી લલીતાબેન સાથે કેપટાઉનમાં રાંડેજી ટાઉન હોલમાં સોમવારે જનમુઆરી તા. ૨૭ના શ્રી ગોર્લેદભાઈ પટેલના હસ્તે વૈદિક વિધીથી ધામધુમથી કરવામાં આવ્યાં હતાં. લગ્ન બાદ શ્રી બાણુભાઈએ પોર્ટબેલીડાએથમાં પોતાના તરફથી એક સુદર ટીપાટી આપી હતી જે પ્રસંગે સ્થાનિક તેમજ અન્ય મંડળો અને જુદી જુદી સંસ્થાઓ તરફથી વરકન્યાનો પુષ્કલગીથી સત્કાર કરવામાં આવ્યો હતો. બન્ને પક્ષો તરફથી સ્થાનિક તેમજ અન્ય સ્વદેશની સંસ્થાઓને ભેટ આપવામાં આવી હતી. સર્વોચ્ચમતે હોંદીઓ માટે

નવી રકુલ સર્વોચ્ચમતે હોંદુ મવનંજેન્ટ એરેડ ઇન્ડિયન સ્કુલ જે ૧૯૨૮માં શરૂ થઈ હતી તેણે કલાસરમોનો નવો બંધોઈ બાંધ્યો છે જેનું ઉદ્ઘાટન ડાયરેક્ટર એલ. એન. યુજીશન ડો. મેકફોર્ડીએ શનીવાર તા. ૨૯મીએ કર્યું હતું. તેમણે બાપજી કરતાં એ હકીકત તરફ ખ્યાન ખેંચ્યું હતું કે ૧૯૨૮માં જ્યારે સ્કુલ ખુલી ત્યારે તેમાં છોકરીઓની સંખ્યા માત્ર મેની જ હતી જ્યારે આજે ૬૨૦ વિદ્યાર્થીઓમાં છોકરીઓની સંખ્યા ૨૭૦ જેવર થઈ ગઈ છે.

લભો

ડરખના શ્રી ઘોટાલાલ કાળાભાઈ મહેતાના સુપુત્ર શ્રી નટવરલાલના શુભ લગ્ન સ્વર્ગરથ શ્રી અમુલખ નરભેરામ ગોશાળીઆના પુત્ર શ્રી રમણીકલાલના પુત્રી બેન શેલયાળા (ન્યૌત્સના) સાથે શુક્રવાર તા. ૨૮મીના લોર્ન રટ્ટીટના મંદીર હોલમાં થયાં હતાં. એ શુભ પ્રસંગની ખુશાલીમાં શ્રી ઘોટાલાલ કાળાભાઈએ જુદી જુદી પેરાપકારી સંસ્થાઓને આ દેશમાં તેમજ સ્વદેશ માં દાનની રકમો આપી હતી. શ્રી રમણીકલાલ ગોશાળીએ રવીવાર તા. ૩૦મીના પોતાની સુપુત્રીના લગ્નની ખુશાલીમાં સેન્ટ જોન્સ હોલમાં જ્વેલરી કાર્યો કરાવે. નવયુગને આશિર્વાદ આપનારાં ભાવજો થયાં હતાં.

પોર્ટ એલિઝાબેથના શ્રી મમનલાલ લક્ષ્મીભાઈ મર્ઝરના સુપુત્ર શ્રી અમૃતલાલના શુભ લગ્ન ડરખના સ્વર્ગરથ હરીભાઈ મકનજી આમરી વાળાનાં સુપુત્રી અને મેસર્સ દવાળ બ્રધર્સના શ્રી દવાળભાઈના બહેન સરસ્વતી બેન સાથે રવીવાર તા. ૩૦મીના પ્રોન્સ એડર્વર્ડ રટ્ટીટના ભારત હોલમાં થયાં હતાં.

વેલ્લમના શ્રી જુહાભાઈ જીવાભાઈ ના સુપુત્ર શ્રી ભગવાનજીની સુપુત્રી સતીતાબેનના શુભ લગ્ન ઉના (સૌરાષ્ટ્ર) નિવાસી સ્વ. દેવજીભાઈ મૂળજીના સુપુત્ર તેમજ શ્રી જોધવજીભાઈ દેવજીભાઈ (પ્રીટારીયા)ના નાનાભાઈ શ્રી

વેલજીભાઈ સાથે રવીવાર તા. ૩૦ જાન્યુઆરીના વેલ્લમમાં થયાં હતાં.

આભાર

શ્રી. રમણીકલાલ અમુલખ ગોશાળી-આ એમની સુપુત્રી શ્રી. શેલયાળા (ન્યૌત્સના)ના લગ્ન ડરખના નિવાસી શ્રી ઘોટાલાલ કાળાભાઈ મહેતાના જ્યેષ્ઠ પુત્ર શ્રી નટવરલાલ સાથે તા. ૨૮-૨-૫૫ના રોજ મહાત્મા ગાંધી હોલ, લોર્ન રટ્ટીટ ઉપર યજ્ઞ તે પ્રસંગે શુભેચ્છા, બેટ અને આશિર્વાદના સંદેશાઓ, સમસ્ત દક્ષિણ આફ્રિકા તેમજ દેશ પરદેશથી મોટી સંખ્યામાં આવેલ તે પ્રત્યેકનો વ્યક્તિગત આભાર ન પાડી શકતા, આ પત્ર દ્વારા તે સર્વેનો હાર્દિક આભાર માને છે. તેમજ દરેક સ્નેહિ, મિત્રો અને કુટુંબીઓએ જે સહકાર અને હાજરી આપી આ શુભ પ્રસંગની શોભામાં અભિગદ્ધિ કરી તે સર્વેનો પણ તેઓ તેમજ તેમનું કુટુંબ આભાર માને છે.

જેહાનીસખર્ગની મેસર્સ નારજી બ્રધર્સની હર્મના શ્રી હનાભાઈ જીવજી પોતાના સુપુત્રના શુભ લગ્ન પ્રસંગે જે સ્નેહીઓએ શુભેચ્છા અને અભિનંદનના સંદેશ મોકલ્યા હતા તે સર્વેનો આ પત્રદ્વારા હાર્દિક આભાર માને છે.

દીવાળી બાદ મળેલા નવીન પુસ્તકો

- ભાવમાં ખાસ ઘરાડો કરવામાં આવ્યો છે. વહેલો તે જહેલો.
- (૧) ચરિત્ર રત્નો ભાગ. ૧-૨ ૨૨ ૬
 - (૨) રસીલાનું રસોડું ૧૩ ૬
 - (૩) ભગવદગીતા ૪ ૬
 - (૪) નવમહા વિધાન (મહોની શાન્તી ગાદ) ૪ ૬
 - (૫) સોળ સોમવારની કથા ૨ ૬
 - (૬) શીવ પાર્વતીની પ્હારટર કાસ્ટ સુર્તિ (૨૫ને ગાદ) ૧૫ ૬
 - (૭) સત્યનારયણી કથા ૨ ૬
 - (૮) ચંડી પાઠ ૫ ૬
 - (૯) દેવ દેવીઓનો આરતી ચાઈ (હિંદીમાં) ૩ ૬
 - (૧૦) નકશાઓ, હિંદુસ્તાન અને પાકીસ્તાન છુટા નકશાઓ ૫ ૦
 - (૧૧) નાની નાની નવલીકાઓ પાંચનો સેટ. ૧૦ ૬

ચગઠી ચંદા, મન્દુલાલા, મારી પાડોશણ, ચતુરભાભીના પરાક્રમે, સાહસ કથા, છુટ્ટી સાગર, ગંગા પરણાવ્યા વિગેરે.

Obtainable from:
BHARAT MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS
 (Corner Grey & Lorne Streets)
 286 Grey Street,
 Phone: 26070.
 DURBAN.

છેલ્લામાં છેલ્લી હિંદુસ્તાની રોકેટો

અનારકાલી	૬ રોકેટો	પા. શી. પે.
સગાઈ	૫ "	૧ ૧ ૬
સંગીત	૫ "	૧ ૧ ૬
તરાના	૫ "	૧ ૧ ૬
અવારો	૫ "	૧ ૧ ૬
સાધી	૫ "	૧ ૧ ૬
પુનમ	૪ "	૧ ૧ ૦
સુપરસીન	૪ "	૧ ૧ ૦
અનહોની	૩ "	૧ ૩ ૩
નવજવાન	૩ "	૧ ૩ ૩
છુટ પોલીશ	૪ "	૧ ૧ ૦
પુલ્લ	૩ "	૧ ૩ ૩
દાસતાન	૫ "	૧ ૧ ૬

નીચેની ક્ષત્રીની રોકેટોનો અમારી પાસે મેટ્રા સ્ટોક છે : પંદર, મરીક, કાંચવાળા, શેખલાલ, ઉરમ ઇલ આગ્રાહ, યુસુફ આગ્રાહ, શ્વાન પાન, તલાટ માહમુદ, ઉશ્વાલીમ ઉશ્વાલ વિગેરે.

સૌંજલ રોકેટોની ક્રી મત શી. ૭ ૬ પોસ્ટલ અને પેઈંગ નુદું.

આખાં યુનીયન અને રાટેસીયાથી C.O.D. ના ઓર્ડરો રિખકાર વાગાં આવશે

પોસ્ટલુગીઝ હરર આફ્રિકાથી કેરાનાર ઓર્ડરો રિવકારવામાં આવશે.

અને અંગ્રેજી કીલમ હિન્દીઆના એન્ટ હીએ. છુટક નકલની ક્રી મત શી. ૭-૬ પોસ્ટલ સાથે. વાર્ષિક લવાલમ પોસ્ટલ સાથે પા ૪-૦-૦.

આગ્રાહ કે કે,

૧૧ કોર્ટ સ્ટ્રીટ-પહેલે માળ, જેહાનીહળર્ગ.

પી. એ. બોક્સ ૩૩૭૬ ટેલીફોન: ૩૩૮૫૮૩.

K.M. Loodhia & Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

આવિસ હેરટ

સોનાના દાગીના ખાસ અમારી બતી દેખરેખ નીચે અમને અપાયલ્લ કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીયે છીએ.

નેકલેસ, જુદી જુદી ઢીઝાઇનની યંગડી અજોડા, સાડીની પીન, વીડી બકલ અરેંગ વિગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

Phone 22905 Tel. ADD. : "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son
Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their
POSTAL ORDER with their orders.

Write For Price List.

બહારગામના ગ્રાહકોને ખાસ સુવના

ઓર્ડર સાથે પોસ્ટલ ઓર્ડર મોકલવા મહેરબાની કરવી. મીઠાઈની કોમલ
ઉપરાંત નીચે મુજબ પોસ્ટલ ઓર્ડરવા વિનંતી છે.

ના. ફોડેશીયા શી. ૧-૦ રતલે. સધન ફોડેશીયા
૯ પેની રતલે. યુનીયનમાં ૩ પેની રતલે.
પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો

**154 GREY STREET,
DURBAN.**

PHONE

33-2661

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રૉસર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ
હોલસેલ મસ્થન્ટ્સ એન્ડ હાથરોકેટ ઇમ્પોર્ટર્સ
રેઇમ્બો તેમજ સુતરાઉ કાપડ, ડુલન રમ્મ. પ્લાન્ડેટ્સ—જેબી બાળો માટે
નવ નવનો માલ. તેમજ ફેબ્રીકેશન ન્યારનેટ સાડીઓ
વીએર માટે ઉમારે લાં પ્રથમ વખાસ કરવા સલામત છે.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનનબર્ગ.
ફોન : ૩૩-૨૬૫૧

ધીરુભાઈ પી. નાયક

મુસાફરી. વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

ઈન્ડિસ્તાન અગર ડુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ દરિયાઈ અગર જમીન
માર્ગે મુસાફરી કરવા ધરે બધા અમારી મારફતે પુર્કીય કરો.

ઈન્ડો, આગ, ચોરી, દુલ્લડ, અકસ્માત, પ્લેટ્સાસ, વિગેરેના વીમા અને
ઉત્તરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ ક્લીયરન્સ
સર્ટીફિકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી
બાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે ગમત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ચોરૂ લીયા, થાઈલાયંર
ઈન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રાંતનિધિ.

Phone : 33-9033. 29e Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

સોપારી સાથે ખાવાના પાન

પાનનો ઓર્ડર મોકલતી વખતે ઉગાડનાર
ને પરખાઈ લખતાં નહિ ચુકશો.

કોઈ પણ ભતના અને કોઈ પણ જથામાં
હોલસેલ ભાવે.

આખું વર્ષ પુરા પાડીશું.

અજમાવી ખાત્રી કરી લુઓ.

નીચેના શીરનામે લખવાનું નહિ ચુકશો :

**COTTON LANDS BETEL LEAVES GROWERS CO.,
P. O. Box 7,
VERULAM, NATAL.**

લગન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અમે સ્પેસીલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડેસીયાના કોઈ
પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે હન્ટાહ લઈશું.

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીડાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર - ડરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

તાજું ઉમદા ફ્રૂટ

ડરબનનું ટાઈ આફ ૧૦ પેની રતલ, મોટી કળીનું લસણ
શી. ૧-૬ રતલ, અથાણા માટે કાચી કેરી શી. ૫-૦ ૧૦૦,
પાપડ શી. ૮-૦ ૧૦૦. ચોરોજ જુડ.

કપુરી અને સેવલી પાન શી. ૫ રતલ; ચોરોજ જુડ. ગાળ બારખીટ
શી. ૧૦-૬ ડગન; લાંબી અને સ્કેવર બારખીટ શી. ૧૧ ડગન.

હમો ચોખા, હાથ વિગેરે દરેક ભતની ચોસરી અને મસાલા રાખીએ છીએ.

રોડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને એનજીપન કોંગોના ઓરડરો ઉપર પુરતું
ખાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પારમીટ હતાવી મોકલશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બોરમ કુટ, ઠાઈર્નિબમ કુટ, વોર્ડોબ, હેસીંગ એસ્ટ,
સાઈલ કોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ટ, યુકે કેસ, ટેબલ, તાલન કીધાયત
ભાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભા લેવાં ચુકશો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને ફીચન હરેસર—

ને હમારી દેખરેખ નીચે તઈચાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશા તઈ-
ચાર રહે છે. માન રોકા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને રેપાર
આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2626.